

AUSTRALSKE

listy

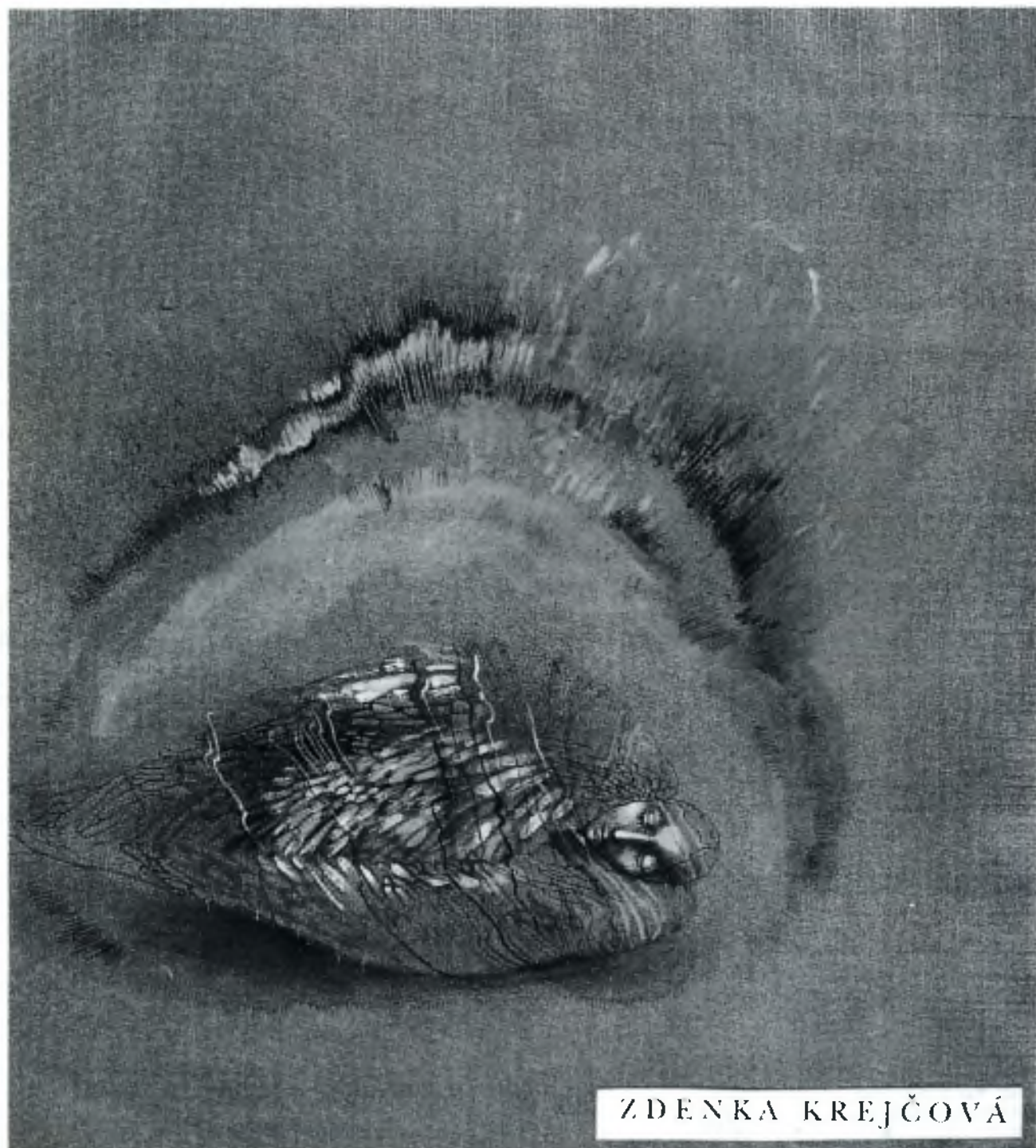
IN AUSTRALIA POSTAGE PAID
IN AUSTRALIA POSTAGE PAID

AUSTRALSKE LISTY

ČÍSLO : 81 - 82

květen - červen 1998

Print Post Approved \$ 5.20
PP 242296 / 00084

ZDENKA KREJČOVÁ

L. & G. Pergl

Česká Optická Firma

57 Pelham Street
CARLTON VIC. 3053
Tel: (03) 9663 6242

ZNOJEMSKÉ OKURKY !!

K dostání v Sydney
za velkoobchodní ceny
Máte - li zájem
Mirek - 9890 9953 po 3. hod.

DENTAL PROTESIS

ODBORNÝ ZUBNÍ PROTETIK
nabízí své služby, ve zvláštních případech
(stáří, nemoc atd.) ošetření doma možné,
(soukromé pojištění vyplácí
předem domluvenou částku)

Další informace
na čísle: **(02) 9388 2216**
mluvíme česky i slovensky
425 Old South Head Road
North Bondi NSW 2026

Hledáte příbuzné a známé?
Nabízíte služby a servis?
Máte zájem o seznámení?
Využijte

AUSTRALSKÉ LISTY !!!

Česky mluvící solicitor / právník a advokát
vám nabízí služby
Vynikající znalost českého a australského práva.
Kontaktujte: Vladimíra Gazdika

V. GAZDIK LL.B. & CO. SOLICITORS

Vladimir Gazdik LL.B.
Solicitor & Advocate CR

1A/6 Wongala Crescent
Beecroft NSW 2119 Australia
Telephone: (02) 9980 1301
Facsimile: (02) 9980 9375

Mobile: 016 274 734
After Hours: (02) 9980 7908
Appointments: (047) 87 6336

contact

PRINTING
A.C.N. 002 887 238

**NAVRHNEME
GRAFICKY UPRAVÍME
KVALITNĚ VYTISKNEME
BAREVNĚ I ČERNOBÍLE
KATALOGY
OBCHODNÍ DOPISY
REKLAMNÍ NABÍDKY
SVATEBNÍ OZNÁMENÍ
VIZITKY
a další**

Unit 4, 175 Gibbes Street
CHATSWOOD, NSW, 2067, AUSTRALIA
Tel (02) 9417 8555 Fax (02) 9417 5510

APPLIED COMPUTER SYSTEMS

(Australia)

dodáváme celé systémy 'software' i 'hardware' pro
**MANUFACTURING, ENGINEERING
DESIGN, CAD/CAM
DESKTOP PUBLISHING
JOB COSTING, ACCOUNTING
MULTIMEDIA, DESKTOP VIDEO
České, EASTERN & WORLD FONTS
BUREAU SERVICE & TRAINING**

7 Boonah Street
WENTWORTHVILLE
NSW 2145

Tel: 02 9636 1873
Fax: 02 9631 2024
Mobile: 018 288 477

5th Floor 75 King St
Sydney NSW 2000

Tel: (02) 9262 1144
Fax: (02) 9262 4479

Plánujete cestu do Evropy?
Na zadání zašleme náš katalog a zajistíme:

- levné letenky,
- ubytování,
- půjčení auta,
- zájezdy pro vaše australské přátele,
- pobyt v lázních,
- dovolenou na lodi,
- pojištění a profesionální servis.

Volejte Renatu - 9262 1144

PITOMOST

Martin Jan Stránský

Poslanecká sněmovna České republiky zamítla návrh zákona, který by umožnil českým občanům volit v cizině. Ačkoliv ke schválení zákona vyzval prezident Václav Havel, hlasovalo 84 poslanců především z řad komunistů, republikánů a sociálních demokratů proti návrhu, zatímco v jeho prospěch se vyslovilo pouze 72 poslanců a 11 zákonodárců se zdrželo. Poslanec Kolář zdůvodnil svoji neúčast při hlasování tím, že mu selhal budík. Jiní poslanci byli toho názoru, že by provádění tohoto zákona bylo technicky složité. Tyto výmluvy jen potvrzují, že švejkovství i nadále vládne českému parlamentu. V Polsku a Maďarsku nebylo krajanům odepráno právo volit z ciziny. Naši sousedé jsou tedy asi technicky schopnější než my. Možná i v tom, že mají lepší budíky.

Mohlo by se tvrdit, že rozhodnutí našeho parlamentu bylo čistě politické, že dosluhující členové zákonodárního sboru se prostě chtěli zalíbit. I když platí, že každý národ má takové politiky, jaké si zaslouží, členové parlamentu tentokrát hlasovali pouze podle preferencí občanů žijících v tuzemsku. Podle nedávného šetření Institutu pro výzkum veřejného mínění se totiž většina občanů domnívá, že krajané v cizině by neměli mít právo volit mimo území České republiky.

Jaké jsou tedy hlavní argumenty obou stran? Všichni se shodují v tom, že v každé zavedené demokracii je volební právo jedním z základních občanských práv. Příznivci volebního práva v cizině argumentují mimo jiné tím, že ti venku nejsou méně zodpovědní než ti doma, že budoucnost naší země patří všem českým občanům, že odnětí práva volit dává krajanům jasný signál, že jsou považováni za občany druhé třídy, což jistě přispěje k jejich pocitu diskriminace. Kromě případné technické složitosti uspořádání voleb v cizině shrnul argumenty odpůrců této myšlenky nejlépe bývalý premiér Klaus, když tvrdil, že by měli volit pouze ti, "kteří mají s naší zemí víc společného než jen jméno a vzpomínky". (pokračování str. 2)

ČESKÁ REPUBLIKA NA KŘÍŽOVATCE
EVROPSKÝCH DĚJIN

Štěpán Skřivánek

Následníci Českého království došli na frekventovanou křížovátku evropských dějin. Protože však po sobě házejí blátem, není zcela jasné, zda si to uvědomují. Media v České republice - ostatně jako denní tisk a jiné sdělovací prostředky na celém světě - se ráda probírají džunglí denní starosti a události jepičího života. Utápějí se v senzaticích kolem tunelování, kolem zahraničních kont, kolem Rómů, zvyšování poplatků za plyn a elektřinu. Do extaze cynické Čechy už přivádí jen vítězství národního mužstva v ledním hokeji a ještě do nedávna paklivě pocítovaná potřeba svobodných voleb ustupuje weekendovým náladám chalupářů.

Starého Českého království dnes už není. Česká země je daleko menší než bývala v pozdním středověku. Lužice utonula v německém moři, Slezsko prohrané ve válce s Prusy Marii Terazii nakonec okupovali Poláci a rakouské země stojí dávno na vlastní noze. Bezpečnostní problémy Čechů jsou však pro Čechy dnes neméně aktuální než byly za krále Václava. Už za časů velké Moravy se bylo třeba ohlížet při nejmenším na dvě strany. Nejpříjemnější forma křesťanství k nám sice přišla z tehdy kulturní Byzance, ale politické ohledy naše předky donutily upoutat se na Řím v té době ovládaný germánskými barbary. Bez tohoto kroku někdy v desátém století bychom asi utrpěli stejné rány jako ti, kdo se přimkli k pravoslavné Byzanci v patnáctém století pak pokořené Turky.

Západní orientace Čechů je vystavila vlivům všech kulturních proudů v Evropě, jimiž "pravoslavné" země neprocházely. Jednou z našich národních slabostí, která se vine celou naší historií, je promrhávat těžce nabytou svobodu. Moment nabytí svobody jako by dával povel k domácí řevnivosti, kterou pak přijde zkrotit cizí moc. Jak ji krotili Habsburkové to víme dobře. I dnes je česká svoboda zatím omezoována hlavně nedostatkem disciplíny a všeobecnou desorientací občanů stále ještě tápajících v ostrém světle vlastní zodpovědnosti.

Po celá staletí jsme byli v opozici a naši národní hrdinové, hloupý Honza a voják Švejk, jsou sice postavami populárními, leč rozhledu omezeného.

Zahraniční Češi ovšem nemohou lidem doma dávat recepty na klidnou budoucnost. Protože však po léta žili mimo Čechy, měli možnost hledět na domov z širších úhlů. Jim je zcela jasné, že česká svoboda asi nepotrvá příliš dlouho, a že exponované geografické postavení naší země ji brzy opět učiní předmětem touhy té

(pokračování str. 2)

	Stručný	přehled	rubrik
ČR na křížovce			01
Milošovy dokumenty			02-03
Zprávy			04-05
Informace o vyplacení náhrady			06
Generační problém			07
Špion, jemuž nevěřili			08-10
Nad dopisy čtenářů			11
Perly a perličky			12-13
Divadlo			14
Kam za zábavou			15
Věřte - nevěřte			16
Z tajů krás české řeči			17
Vlastimil Brodský			18
Humor, koření života			19
Třetí pluk Jana Žižky z Trocnova			20-21
Sport			22
Bufet blízko umění			23
Křížovka			24

(Dokončení ze st. 1. Pitomost)

Tvrdil, že důsledky voleb dopadnou více na občany doma než v cizině.

Než se dostaneme k výsledku samotnému, je důležité přesně si uvědomit o kohose tu vlastně jedná. Především, a ze všeho nejvíce, jedná se o občana České republiky. V drtivé většině je to člověk, který se narodil na československém území, který chodil do české školy, který platil daně českému nebo československému státu. Je to nejen emigrant, ale i student, diplomat, podnikatel na služební cestě. Je to občan žijící v cizině trvale i ten, kdo byl nucen vycestovat jen na krátkou dobu. Je to člověk, který vlastní vůli zvedá ruku a hlásí se o své občanské právo. Tento akt sám o sobě potvrzuje, že takový občan ke své zemi lhostejnost necítí, že v jeho hrudníku bije ne cizí, ale české srdce. Je to Čech, jeden z nás, náš bratr.

Co tedy nakonec rozhodlo o tom, aby bylo uvedené právo odepřeno těm, kteří se v den voleb ocitají v cizině? Nebyl to ani jeden z uvedených argumentů, ale nůžky české závisti, nůžky, které o další kus rozvěřely mezeru mezi těmi doma a těmi v cizině. A to s vydatnou pomocí české malosti, podle níž ti, kteří zůstávají doma, zcela jistě více zakoušejí, když nadále "trpí" v domácích podmínkách, a jsou spíše oprávněni o nich rozhodovat než ti, kteří vychutnávají cizí ráje. To, že práva a věci s nimi spojené patří všem, tuto malost nezajímá. Česká malost nadále protéká jak vysokou politikou, tak každodenním životem. Jejím výrazem je i zvláštní dvoutvářnost, podle níž chceme to, co nemáme, ale o to co máme, o naše občanství například, se s nikým dělit nechceme. Není tedy náhoda, že ve stejném měsíci, kdy parlament schválil vstup České republiky do NATO, a to 154 hlasy proti 38, bylo zamítnuto právo českých občanů volit v cizině.

Síla NATO a zemi v něm silně angažovaných, jako jsou Spojené státy, leží právě v tom, že se neuzavírají vůči ostatním a že jim naopak nabízejí partnerství. Partnerství s našimi vlastními občany žijícími v cizině nadále odmítáme. Opět vychází najevo, že zůstáváme národem, jehož občané žijící doma dovedou velice dobře kombinovat oba přístupy - od druhých zvenčí očekávat co nejvíce, zároveň však nabízet co nejméně.

(Přítomnost - 5/98)

(Dokončení ze str. 1. ČR na křižovatce.)

či oné mocnosti. Jeví se tedy zahraničním Čechům účast České republiky v západním vojenském paktu a v západním evropském společenství samozřejmou pojistkou české budoucnosti, i když vstup do těchto celků bude znamenat jistá omezení svrchovanosti. Konkrétně vzato, dávné nebezpečí z německé strany může být v rámci Evropské unie jen minimální a až se velká ruská říše opět vzpamatuje, nebude to ani pro ni lehké vpadnout do Čech, bude-li republika součástí obranného společenství spolu s Amerikou.

Vstup, i když zatím jen propovnovaný vstup, do západních nadnárodních organizací přivádí naše země na jednu z velkých dějinných křižovatek. Doufejme, že naše republika, i ta pohavlovská, neztratí pro domácí malichernosti smysl pro západní orientaci, dávno doporučovanou a uznávanou nejlepšími českými hlavami.

PŘETISKUJEME Mladá fronta dnes

Milošovy dokumenty

Předseda sněmovny si poslední aférou opět naběhl

Český ministr vnitra si písemně upřesňuje se šéfem rozvědky přípravu převratu. Monstrózní spiknutí "Hradu", Jana Rumla a parlamentu vytváří u nás zásadní změny. Zhruba to je obsah nejčerstvějšího ze skandálních odhalení Miloše Zemana, se kterým vyrukoval na zvláštní tiskové konferenci. Poslední "aféra" na první pohled připomíná jiný případ, který předseda sociální demokracie otevřel na konci roku 1996. I tzv. Zemanův kufřík měl dokumentovat Rumlovu snahu změnit Česko v policejní stát - a i on skončil krátce po otevření absolutní blamáží.

Jaké materiály by vlastně musel Miloš Zeman dostat, aby se ještě před jejich uveřejněním přesvědčil, že si nechystá další ostudu? Nad tím beznadějně krčí rameny i jeho nejbližší spolupracovníci. "On si prostě nedá fíť - jak mu někdo dá nějaký papír, s nikým se neporadí a hned s tím běží ven", říká sociálně demokratický poslanec a stínový ministr kultury Pavel Dostál.

Je známo, že v roce 1996 dostal Zeman takových "papírů" rovnou celý štos. Šéf ČSSD si je letmo přečetl a hned do televizních kamer oznámil, že má důkazy o snaze vnitra a BIS zavést v Česku policejní stát. Když ovšem později předložil svůj kufřík prezidentu Havlovi, vyšla najevo mnohem méně dramatická skutečnost - Zeman v touze zdeptat nenáviděného protivníka naletěl podvodníkům a psychopatům.

Připomeňme si, co vlastně kufřík obsahoval. Především šlo o 25 stran dodaných Zemanovým bezpečnostním poradcem (a propuštěným ředitelem Rumlovy inspekce) Mikulášem Tornimem, který je údajně dostal od jakéhosi Miloše Demétera. Část této složky popisuje stylem brakových špionážních románů, jak Deméter, (mimočodem osobu s velmi temnou minulostí, osmnáctkrát trestaného recidivistu) sledují agenti BIS, účel sledování není

ZUBNÍ LÉKÁŘ

MUDr. Stanislav Hurbis

si otevřel ordinaci

69 Arthur St.

RANDWICK 2031

(roh Belmore Road

Ordinujeme i v sobotu dopoledne a ve

čtvrtek od 18 - 21 hod. večer pro

školáky a plně zaměstnané.

Dokonale vyhovená ordinace spolu s

novou koncepcí ošetření je plně v

souladu se současnými požadavky

moderního pojetí zubního lékařství.

S ohledem na přísná kritéria

hygienické kontroly infekčních chorob,

sterilizujeme nástroje pro každého

pacienta individuálně.

ČEŠI A SLOVÁCI S RODINAMI

JSOU VÍTANI !!

Tel : (02) 9399 3589

AH 041 206 4204

jasný. Další část je průhledná provokace, snažící se dokazovat údajnou spolupráci členů BIS s bývalou StB. Zbývajících 19 "Tominových stran" tvoří banální přehled Tominových aktivit, který je bez úspěchu vydáván za "část agenturního spisu BSI".

Kromě toho kufřík obsahoval několik tajných, pravých, nicméně žádnou nezákonnost dokazujících dokumentů BIS a policie. (Šlo například o úřední žádost týkající se přístupu k zásilkám iránské diplomatické služby, jejíž zveřejnění ústavním činitelem bylo zcela nepochopitelné). Pisemné doklady "nezákonného sledování politiků" tvoří neoznačené papíry s poznámkami o poslancích sociální demokracie Evženu Snitilem, který měl být v sedmdesátých letech agentem StB, a Miroslavu Kapounovi.

Poté, co se kufřík ukázal jako prázdná bublina, Zeman otočil a začal ho vydávat za "řízenou provokaci" proti své straně. Počátkem letošního roku dokonce sociální demokraté obvinili konkrétního člověka: výrobu částí dokumentů si prý u olomoucké firmy Diskrétnost II objednal a zaplatil bývalý poslanec ODS Tomáš Svoboda. Jaký důvod by pro podobnou akci měl? "ODS zjistila, že když Kalvoda napadl BIS, jeho strana ztratila preference" vysvětluje bezpečnostní expert ČSSD Jaroslav Bašta. "Takže podobnou úvahu chtěli uplatnit i v případě sociální demokracie." Svoboda jakoukoliv účast rozhodně popírá. Rozhodnout by měl soud. Oba muži podali trestní oznámení, ale případ nebyl ještě uzavřen.

Další pučistickou bombu předal Zeman novinářům. Hlavním argumentem pro všeobecné spiknutí se mu tentokrát stala listina, kterou prý 4. září 1997 poslal tehdejší ministr vnitra Jan Ruml šéfovi civilní rozvědky Oldřichu Černému. Ruml ve svém údajném dopise žádá, aby Černého lidé věnovali "maximální možné síly a prostředky" pro získání informací o tom, jak by země NATO reagovaly na "očekávané vnitropolitické události v ČR", na abdikaci Klause, odstavení vedoucích parlamentních funkcionářů (včetně Zemana) po "intenzivní mediální diskreditaci", změnu ústavy, předčasné volby a "očistu" politické scény od extremistů.

Že je "dokument" nepřilíš

přesvědčivým falzem, lze rozpoznat na první pohled. Řada faktů, které měly v Zemanovi vzbudit alespoň základní pochybnosti, se už objevila v tisku. Datum na dopisu je proti veškeré "spisové kultuře" vnitra dopsáno rukou, strana není očíslována, záznam o oficiální korespondenci na hlavičkováném papíře chybí v evidenci pošty obou aktérů, Ruml i Černého. Existují i další důvody, proč může každý, kdo zná chod státní správy, považovat poslední Zemanův dokument za vrcholné diletantské dílo. Především v úvodu dopisu píše Ruml, že jej Černý požádal o "stanovisko k vypracované koncepci služby". Takový postup je nemyšlitelný, podřízený úředník prostě nemůže ministra "požádat o stanovisko" - postup je zcela opačný. Koncepce rozvědky je navíc přísně tajný materiál, předkládaný v ustáleném byrokratickém postupu ministrově jako tzv. "referátník" s předtištěnými položkami "schvaluji - neschvaluji".

Co však je nejdůležitější, rozvědka sice spadá do rezortu ministra vnitra, úkoly ji ale zadává vláda, která ji také kontroluje. Je proto absurdní aby ministr vnitra písemně zadával úkol, ze kterého se premiér dříve či později dozví, že má být "odstaven po zveřejnění kompromituujících faktů k jeho osobě".

Svou viru v pravost Rumlova dopisu Zeman zřejmě založil na dalším exkluzivním materiálu, který získal - tentokrát s hlavičkou slovenského ministerstva vnitra, jde o hlášení slovenského "hradního agenta" ze schůzky, které se měl na Hradě loni zúčastnit prezident, Ruml, Černý a bývalý Rumlov náměstek Jiří Křížan (otec televizní reportérky, která uveřejnila bamberskou anabázi předsedy Zemana). Ti všichni - podle "agenta" po upozornění americké ministryně zahraničních věcí Madeleiney Albrightové, že kritická situace v zemi může mít "v krátké době pro Hrad nejzávažnější následky" - spřádli dáblský plán, že ještě do Vánoc 1997 odstraní Klause "i za cenu obětování ODS" a že na jeho místo přijde úřednická vláda v čele s Josefem Tošovským. Černý také navrhl, že ze zahraničí zařídí Zemanovu diskreditaci.

To poslední se jistě Zemanovi líbí nejvíce - vždyť je to jasný Bamberský! Předsedův zápal ovšem zchladil už koncem minulého týdne vyšetřovatel Mar-

tin Hádek, který jak jinak - v Zemanových písemnostech nic společného s bamberskou aférou nenašel. A protože se od zápisu svého "agenta" i jednoznačně distancovalo slovenské ministerstvo vnitra, zařadil Zeman rychle zpátečku. Už den po své mimořádné tiskovce, kde tvrdil, že "nemáme důvod nevěřit, že jde o pravé dokumenty", připustil, že jde přece jen asi o falza, je však třeba vyšetřit "komu slouží". Strana se vůči světu předsedovi zachovala, jak je v Lidovém domě zvykem - až do zasedání předsednictva se k jasnému stanovisku nic neodhodlá. A protože volby jsou už za měsíc, bude mlčení asi pokračovat.

(11. 5. - 17. 5. 1998)

Kadeřnický salon Tatjana

vás zve k návštěvě.

Nabízíme :

stříhání, barvení,
trvalou ondulaci,
masáže obličeje,
make up

pro zvláštní příležitosti

Rezervace : (02) 9380 8183

213 Glenomere Road
Five Ways, Paddington 2021

ZPRÁVY

Českému prezidentovi Václavu Havlovi byla ve starobylém německém městě Münsteru slavnostně udělena nově založená Vestfálská mírová cena, která byla založena u příležitosti 350 výročí uzavření Vestfálského míru. Cenu jménem svého manžela, který je v rekonvalescenci po nedávných operacích a nemohl do Münsteru přijet osobně, převzala paní prezidentová Dagmar Havlová. Spolu s Havlem byla cena udělena také baskické mládežnické organizaci Gesto por la Paz (Gesto pro mír), která se s ním podělila i rovným dílem o finanční odměnu ve výši 100 000 marek. Dagmar Havlová v krátkém poděkování po převzetí ceny oznámila, že finanční prostředky budou převedeny na konto Nadace 97 založené na podporu různých humanitárních projektů.

Podle předsedy KDU-ČSL Josefa Luxe by přivnutí se k hruď ODS znamenalo pokračování v chybách, kterých se dopouštěla minulá vláda i koalice, a tím by se dal prostor pro nástup pravice. Lux také v diskuzním pořadu televize Nova 7 čili sedm dní reagoval na případnou povolební koalici své strany s ODS a Unii svobody. Předseda lidovců se dal dále slyšet, že už nevěří nabídkám šefa ODS Václava Klause k další spolupráci. Zvláště když prý ve svých volebních novinách označuje právě lidovce za největšího ideologického soupeře. Ovoce minulých chyb pak podle šefa lidovců sklízeli bývalí Klausovi koaliční partneři, třeba v televizním pořadu Kotel, kdy proti nim neútočila "klaka komunistů, ale klaka přívrženců ODS". "V minulosti jsme několikrát upozorňovali, že se vládní koalice začíná dopouštět chyb a navrhovali jsme řešení. Až když jsme se přesvědčili, že nás nikdo nechce slyšet, koalici jsme opustili, a otevřeli tak dveře změnám", zopakoval svá minulá tvrzení Lux. Dále dodal, že ODS se z chyb nepoučila a spolupráce s ní by znamenala sejít s cesty uplatňování moderní evropské politiky a upřednostňování konfrontačního stylu. Východiskem z této situace jsou podle Luxe dvě varianty - buď z opozice přihlížet nástupu levice, nebo začít se spoluprací lidovců, Unie svobody a sociálních demokratů, kdy by pravicové strany daly jasné mantinely nejsilnější levicové straně. Luxův diskuzní partner a předseda US Jan Ruml si naopak myslí, že pravicová politika se dá dělat jen s pravicovými stranami, a proto koalici s ČSSD odmítl. I přes své výhrady k volebnímu programu ODS, zejména té části, kde se praví, že tato strana krizi ve státě nezpůsobila, je však ochoten s ODS vyjednávat. Předcházet by tomu však měla důkladná pravdivá analýza předcházejícího období. "Bez toho, abychom našli příčiny nedávných chyb, se prostě dopředu jít nedá," prohlásil Ruml. Podle něj je však spolupráce středopravice nutná, protože "představa, že tu bude vládnout koalice ČSSD za tiché podpory komunistů je prostě hrozná," doal Ruml.

Prezident Václav Havel by se podle předsedů KDU - ČSL a Unie

svobody Josefa Luxe a Jana Rumla měl vyjádřit před volbami k politické situaci v zemi. Shodli se na tom v televizním pořadu Nova. Oba však soudí, že by se svým názorem měl vystoupit ještě před koncem volebních kampaní, tedy dříve než dva dny před volbami. Lux a Ruml přitom nemají strach, že by prezident mohl ve svých vystoupeních nějak překročit svou nadstranickost a vyslovit náklonnost k jedné politické straně, jak před tím Havla varoval předseda ČSSD Miloš Zeman. Ustava podle předsedy Unie svobody jasně neříká, že by sestavováním vlády měl být pověřen předseda strany, která získá ve volbách nejvíce hlasů. Může se totiž stát, že ČSSD ve volbách sice zvítězí, ale pravice získá ve sněmovně více křesel. "Pak by naše republika ztratila několik měsíců, protože Zemanova vláda by připravovala své programové prohlášení a ve sněmovně by nezískala podporu a vše by se muselo začít od začátku", dodal Ruml. Toho se podle něj snažil prezident vyvarovat, ale pokud se nyní proti podobnému postupu ozývají hlasy, i Ruml si myslí, že "podobná obchůzka by se dala přezít."

U Krajského soudu v Brně byl zahájen soudní spor ohledně billboardu propagujícího obuv Ravelli nazvaného Václavka a Dášenska. Žalobci, kterými jsou prezident Václav Havel a jeho manželka Dagmar, požadují od brněnské reklamní agentury M.A.R.S. a od firmy Ravelli z Veselí nad Moravou celkem pět miliónů korun a likvidaci všech billboardů. Podle nich byly zneuctěny jejich osobností tím, že podkladem pro billboard s logem "Wear Ravelli - Fuck The World" se stala fotografie sochy se zelenou Havlovou bustou, kterou olizuje foxteriér. Autorem sochy nazvané Česká krajina 1990 je profesor pražské Akademie výtvarných umění Milan Knížák. "Václav Havel mé dílo zná. Dokonce řekl, že proti němu nic nemá. To, že k žalobě vůbec došlo považuji za negaci člověka, který zastává roli prvního muže ve státě. A jestli se paní Havlová přirovnává k foxteriérovi, je to pouze její soukromá představa", uvedl při výslechu Knížák. "Mám pocit, že jsem se vrátil o 500 let zpátky. Tehdy se také na hlavu státu nemohlo sáhnout", sdělil po jednání Knížák. Bývalý majitel agentury M.A.R.S. považuje billboard za kreativní dílo. "V demokratickém světě je naprosto běžné, že se při reklamě používají figurky politiků a mediální osobností", řekl. Dodal, že prezidentský pár vedl proti jeho firmě záměrnou kampaň, která způsobila škodu dvanácti miliónů korun, protože dvě firmy zrušily hned po žalobě manželů Havlových zakázky. Překladatel Josef Josef Tvrdoš u soudu uvedl, že v logu uvedené slovo "fuck" je v Oxfordském slovníku považováno za obscenní a šokující. Právní zástupce firmy Ravelli Antonín Pečenka si však vyžádal výslech dalšího překladatele.

Tropické vedro poznamenalo koncert, který uspořádala Lucie Bílá a její přátelé pro Václava Klause v Praze na Staroměstském náměstí. Připravené hasičské vozy tak musely času na výzvu zpěvačky kropit asi 4 000 účastníků shromáždění proudy vody. Lucie Bílá, která dvouhodinový pořad i moderovala, přitom vzpomínala na doby minulé, kdy proudy vody směřovaly proti občanům, aby jim zabránily v projevech svobodné vůle. I to byl

jeden z důvodů, proč zpěvačka, ale i téměř dvě desítky dalších hostů, mezi kterými byla Jiřina Jirásková, Jiří Bartoška, Ivan Mládek a Banjoband, Yoyo band, Ivan Hlas, Adolf Born, Eva Pilarová, Waldemar Maruška s Olgou Blechovou, Milan Knížák, bratři Jiří a Kristián Kodetovi a další, vyzývali přítomné k účasti na volbách. "Tato akce je akcí lidí, kterým není lhostejný osud této země", uvedla na začátku Lusie Bilá, "pouze máme strach, aby se to trochu nezvrtlo. Na Slovensku kolegové zareagovali na politickou situaci příliš pozdě, my snad ještě ne." Pro sdělovací prostředky zdůraznila: "Nejsme zfanatizovaný dav, nejsme fan klub Václava Klause. Pouze si myslím, že jsme neztratili rozum." Lucie Bilá se ve svém prohlášení také ohradila proti pokusům v některých novinách přirovnávat toto shromáždění k tzv. Antichartě. "Neznám nikoho," řekla Lucie Bilá, "kdo tenkrát v Národním divadle antichartu podepsal - a pak mu vyhrožovali smrtí". Anonymní výhrůžky, adresované populární zpěvačce, nakonec vedly k tomu, že se na podiu jako součást dekorace objevili i tři ramenatí chlapi, mající na starost její bezpečnost. Na závěr si sice účastníci shromáždění vynutili na Lucii Bilé hit poslední doby Troubu, ale mnohem větší úspěch měla nově nazpívaná píseň z repertoáru pražské Ypsilonky Podej mi pac, kterou si společně s účinkujícími a celým náměstím zazpíval i Václav Klaus.

Výsledkem šetření BIS k tzv. bamberské aféře, které kontrarozvědce na žádost předsedy sněmovny a ČSSD Miloše Zemana zadal prezident Havel, má být podle Slova údajné konstatování, že podpisy pod memorandem měly být zfalšovány počátkem letošního roku. Tedy krátce před tím, než se celá kauza o údajné finanční podpoře skupiny českošvýcarských podnikatelů pro ČSSD výměnou za poskytnutí významných postů ve státní správě objevila v médiích. V tomto materiálu je rovněž uvedeno, že jeden z aktérů schůzky - podnikatel Jan Vizek měl mít v minulosti úzké kontakty s StB. Miloš Zeman vyjádřil nad výsledky šetření BIS spokojenost, blíže však odmítl kauzu komentovat, protože to, podle něho, přísluší prezidentu Havlovi, který BIS o informace požádal. Zeman se sice měl takto vyjádřit po setkání se šéfem kontrarozvědky Karlem Vulterinem, ale před novináři prohlásil, že s ředitelem BIS jednal pouze o vztahu jeho služby s poslaneckou komisí pro její kontrolu. Na dotaz, kde získal informace o výsledcích šetření odpověděl, že v Čechách se nic neutaí. Dále vyjádřil přesvědčení, že konkrétní údaje budou zveřejněny po jeho schůzce s prezidentem Havlem. Ta podle jeho slov byla domluvena již dříve a bude se týkat politické situace. Mluvčí BIS Jan Šubert včera prohlásil, že šetření považuje za krok k objasnění pozadí a vzniku aféry. Havlovo zadání podle něj BIS splnila a získala zpravodajské informace. odmítl ale říci, co BIS zjistila a kdo aféru vyvolal. "Na tohle může odpovědět jedině prezident", řekl. neuvedl však, zda výsledky šetření vyzněly pro ČSSD pozitivně, či naopak. Odpověď na tuto otázku neposkytl ani šef BIS předsedovi ČSSD, kterému Vulterin poskytl pouze všeobecnou informaci. BIS se už dále bamberskou aférou nezabývá. "Pokud by vláda nebo pan prezident přidali další zadání, je možno v šetření pokračovat.", podotkl Šubert.

(Mladá fronta Dnes)

Českému voliči není co závidět.

Copak se to děje s tím našim národem? Je pár dnů před volbami a on kromě tu a tam radostného obdivu pro své politické favority, připomínající však spíše klub fanoušků a fanynek populárních zpěváků, buď nadává, nebo marnou snahu volebních přízně i pochodem po ulici, přímo ignoruje. Copak se to děje s tím našim národem, který na pravicové politiky volá, že rozkradli, co se dalo, a tím pádem i většinu majetku tohoto státu, a levici podezírá, že se chystá dokrást zbytek?

Na rozdíl od pana prezidenta si nemyslím, že viníkem je blbá nálada. Tu má občas každý člověk, lhostejno, zda bohatý, chudý, zda se kloní k levici či k pravici. Občany šve, když se v předvolebním klání dozvídají z úst politických řečníků, jak dobrý je ten, co mluví, a jak špatný je ten, který je momentálně jinde a horuje pro jinou partaj stejným způsobem. Na rozdíl od Jana Rumla si také nemyslím, že všichni, kteří vyjádřili svou nespokojenost, by se rádi vrátili k minulým pořádkům. Je to laciné a nepravdivé tvrzení. Přesto ho Ruml v posledním televizním pořadu "Kotel" často používal a snažil se tak čelit všem, kteří si nemyslí, že jedinou správnou politiku dělají unionisti, a proto prošli z ODS. A normální je přece nelhat, ne?

Nedávno jsem se zamýšlel na žlučovitosti již vzpomínaného Kotle a připomněl jsem slova mistopředsedy ODS Miroslava Macka o tom, že je to ideální pořad pro psychoanalytiku, aby se podívali na to, jak vypadá veřejnost v tomto státě, jak reaguje a kolik nenávisť a zla dříme v lidech. Macek své své hodnocení opřel o diváckou arénu Kotle. Pokud ano, na rozdíl od něj si myslím, že to stejné se hodí i na politiky. Jsou to totiž oni, kteří sice před volbami ubezpečovali občany tohoto státu, že povedou kampaň korektní, bez vzájemného osočování. Opak je však pravdou, a reakce se tudíž dostavila. Že však tento stav spíše nahrává extremistickým náladám, zdá se, nikoho nezajímá.

Domýšlejší vůbec hlavní aktéři partajních mitingů, s jakými pocíty budou lidé hlasovat? Nebo je jim to v zájmu vítězství za každou cenu lhostejné? Prozatím má navrch ona druhá varianta. Jakoby v ČR byla konečným cílem politická moc. Tím se však, bohužel, odlišujeme od vyspělých zemí, se kterými se chceme srovnávat. Namá to náš volič jednoduché.

(František Možíš - MF Dnes)

Státní rozpočet ČR skončí v roce 1998 pravděpodobně deficitem kolem dvaceti miliard korun, protože ztráta Konsolidační banky okolo deseti miliard Kč se bude muset pravděpodobně zaplatit z letošního rozpočtu. Informoval o tom ministr financí Ivan Pilip. Podle něj budou v příjmové oblasti nadále "nedobré trendy", takže míra restrikce na příští rok by měla být srovnatelná s letošním. Ke 29. květnu se státní rozpočet pohyboval ve schodku 6, 7 miliard Kč.

(Zpravodajství - Internet)

Informace o vyplácení jednorázové náhrady ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem.

Vláda České republiky přijala nařízení č. 165/1997 Sb. o vyplácení jednorázové náhrady ke zmírnění některých škod způsobených komunistickým režimem. Náhrada se přiznává níže uvedeným oprávněným žadatelům:

* osobám bez ohledu na současné státní občanství a místo trvalého pobytu, které vykonaly trest odnětí svobody, jeho část nebo vazbu pro trestný čin, za který byly rehabilitovány příslušným soudem České a Slovenské Federativní republiky podle zákona č. 82/1968 Sb. o soudní rehabilitaci, ve znění pozdějších předpisů.

* osobám, jimž odsouzení pro trestný čin uvedený v paragrafu 2 zákona č. 119/1991 Sb. ve znění zákona č. 47/1991 Sb., bylo zrušeno cestou obnovy řízení nebo stížností pro porušení zákona příslušným soudem na území České a Slovenské Federativní republiky

* osobám zařazeným do tábora nucených prací i řeholníkům a kněžím, kteří byli internováni v centralizovaných kláštorech s režimem obdobným táborům nucených prací, u nichž rozhodnutí o zařazení do tábora nucených prací bylo zrušeno podle paragrafu 17 odst. 1 zákona č. 87/1991 Sb. o mimosoudních rehabilitacích, ve znění pozdějších předpisů

* osobám, jejichž odsouzení pro trestný čin uvedený v paragrafu 2 zákona 119/1991 Sb., ve znění zákona č. 47/1991 Sb. bylo zrušeno příslušným soudem České republiky podle paragrafu 6 zákona č. 198/1993 Sb. o protiprávnosti komunistického režimu a odporu proti němu

Pro úplnost uvádíme, že náhrada nebude přiznána osobám, které byly zařazeny do vojenských táborů nucených prací, kterými se rozumí silniční prapory ženijního vojska a pomocné technické prapory, neboť tyto byly již mimosoudně rehabilitovány dle ustanovení paragrafu

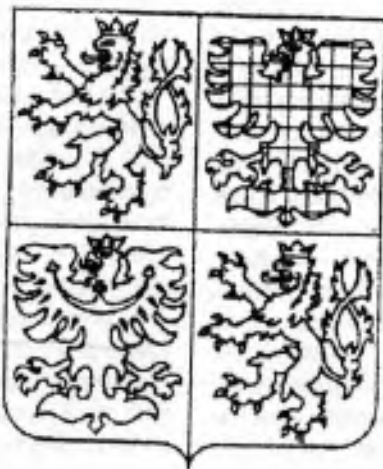
18 odst. 1 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, ve znění pozdějších předpisů.

Rehabilitované osoby, které nemají trvalý pobyt na území České republiky, zasílají písemnou žádost na Magistrát hlavního města Prahy na adresu:

**Magistrát hl. města Prahy
Mariánské náměstí 2
110 01 Praha 1
Česká republika**

Rehabilitované osoby, které mají trvalý pobyt na území České republiky, podávají žádost na příslušný obecní úřad, v jehož správním obvodu mají trvalé bydliště.

(Informace pro krajany - 1/1998)

56 letý rozvedený muž
finančně nezávislý,
původem Brňák,
hledá tolerantní, příjemnou
ženu přiměřeného věku,
která má ráda přírodu, moře,
ale i knížky a kino.
Přistěhování kamkoliv možné.
Nabídka : 08 83262660

Nejvýraznější návrat před listopad představují noviny ODS

Erazim Kohák

Řečio "návratu před listopad" jsem vždy považoval za strašáka, kterým Václav Klaus pojišťoval vedoucí úlohu své ODS. Gustav Husák podobně pojišťoval vedoucí úlohu KSČ strašákem "pravicové úchytky", jenže předlistopadové podmínky závisely na všudypřítomné moci Sovětského svazu a sovětské armády. Bez nich je obtížné brát předlistopadového strašáka vážně.

Poslední dobu si však všímám jiných znepokojivě předlistopadových projevů. Přímo hrůzně na mě zapůsobily záběry ze zásahu proti demonstrantům a zprávy z tisku o chování policie vůči zatčeným. Bití, kopance a urážky, to všechno patřilo k praktikám předlistopadové policie. Jenže tenkrát to byla policie, kterou léta vychovával ministr vnitra za ODS Jan Ruml. Nový ministr vnitra prohlásil, vzdor rozsáhlé dokumentaci, že zásah byl adekvátní, a odmítl se jím dále zabývat. Nebo jiná zpráva. Senátor za ODS Václav Benda upozorňuje státní zaměstnance, že pokud si chtějí zachovat svá místa po volbách, měli by vstoupit do jeho strany.. To zase dobře známe. Před listopadem byla červena pracovní knížka. Teď je modrá, avšak pan senátor si zřejmě jiného rozdílu nevšiml. Že by návrat před listopad?

Nebo tzv. "bamberská aféra". Politické preference pana prezidenta Havla jsou jednoznačné. V žádném případě není příznivcem sociální demokracie. Přesto i on označil celou akci za účelovou desinformaci, která nejen záměrně poškozuje sociální demokracii, ale ohrožuje i stabilitu demokracie v zemi vůbec. I to je jednoznačně předlistopadová praktika z dob spleťtých zákulisních manipulací. zase návrat před listopad?

Takových příkladů se nabízí celá řada, ale nevýraznější návrat před listopad představují volební noviny ODS. Je to vůbec velmi problematické - jako noviny mají informovat, jako volební mají agitovat. Snad nejlépe to vyřešilo Právo lidu. Má starou socdemáckou tradici z předválečných let, kdy sociální demokracie byla známá jako strana slušných lidí. Pak za komunistů vycházelo ve stejném duchu v exilu. Dnes na ni

navazuje.

Ostatní předvolební "noviny" jsou většinou slabounké. Představují kandidáty ve vybledlých barvách a ujišťují voliče, že tato strana přeje zemi mír, blahobyt a valorizaci důchodů. Není to příliš přesvědčivé, ale nevadí mi to. Patří to ke koloritu demokracie, který dobře znám. V angličtině není výrazně jiný než v češtině.

Něco jiného jsou předvolební noviny ODS. Vyznačují se vulgárními osobními útoky, kterým Američané říkají "smear tactics". Zásadou je házet bláto na všechny strany, zcela nevybíravě - snad se něco uchytlí. Snad nejotřesnější jsou karikatury, přímo jako vynález Dikobrazu z dob boje proti pravcové úchylice, případně proti Chartě 77. Není to jen prohrěšek proti etice, ale i proti tomu nejzákladnějšímu vkusu. Je to jednoznačný návrat před listopad.

Čím se vlastně vyznačovalo předlistopadové období? Mezinárodně to byla úloha Sovětského svazu. Československo bylo zemí s omezenou suverenitou. Jenže tak tomu u malých zemí bývá. Dnes úlohu velkého bratra převzaly nadnárodní koncerny a úlohu Brežněvovy doktriny Světová obchodní organizace WTO a navrhovaná Mnohostranná smlouva o investičních cílech MIA. Takový je život malé země.

Důležité je, čím se předlistopadový režim vyznačoval na domácí scéně. Bylo to nezvratné přesvědčení Komunistické strany, že jen ona je obranou lidové demokracie a socialismu a že jejím dějinným posláním je proto udržet se u moci všemi prostředky. Z toho se odvozuje policejní brutalita, intriky a - vulgární karikatury v Dikobrazu.

V posledních měsících se nemohu obránit dojmu, že ODS sdílí stejné přesvědčení, a proto se uchyluje ke stejnému praktikám - a nakonec i ke způsobům agitace, která naši předvolební diskuzi vládí bahnitým kanálem někdejšího agitpropu.

Časy se mění. Bez Sovětského svazu nepředstavují reálnou hrozbu naši demokracii a svobodě dělnické milice. Demokracii a svobodu dnes ohrožují lidé, kteří se soustavně uchylují k praktikám komunistického režimu, zcela bez ohledu na ideologii, které se dovolávají.

(Erazim Kohák - filozof a vysokoškolský profesor - přetištěno SLOVO)

GENERAČNÍ PROBLÉM

Libuše Koubská

(Fejeton)

"My, co jsme se narodili na přelomu 50. let, jsme se narodili blbě", orohlásl nedávno jeden spřátelený fotograf. "V osmašedesátém nám říkali, ať se do toho nepleteme, že z toho ještě nemáme rozum, a teď..." Měl pravdu, sedmý v řadě šéfredaktorů, jež jsem za sedm a půl roku práce v jedné novinách zažila, ani ne třicetiletý dynamický muž, když se na mě rezolutně obrátil: "Lip se mi domlouvá s někým generačně blízkým. Jste prostě moc starožitná, hodíte se do literárních časopisů let šedesátých". Ach, tam by se mi tedy opravdu líbilo, ale tenkrát jsem na ně ještě byla moc mladá, básničky mi tiskli leda se Skácelově Zeleném hostu pro teenagery, pomyslela jsem si chabě. Jako argument by mi to zjevně nepomohlo. Koneckonců zřejmě není spokojen s tím, jak svou práci dělám, jeho představy o žurnalistice jsou jiné. To je legitimní. Pak už jsem si jen zmateně vzpomněla na pradáváné vzdělání z dvacátiletky Wilhelma Piecka, Praha 2: Senioreni priores. Starší mají přednost. Ale zase jsem raději mlčela, protože autor komedii a taškařic Terentius podpořil podpořil dynamické mládí už 200 let před Kristem: Senectus ipsa est morbus - Již samo stáří je nemoc.

"Kdyby ti to takhle vpálil nějaký šéf v Americe, vytřískáš ze soudního sporu milióny. Dolarů. Za nepřipustnou věkovou diskriminaci", poznamenal spřátelený geolog, který žil pár let v Houstonu. "Nu, navlíkli by to jinak, kdyby se tě chtěli zbavit", řekl fyzik, který tam dosud žije. "Ale museli by být alespoň rafinovanější, už proto, že jsi ženská, což bys eventuálně mohla také použít jako důkaz diskriminace pohlaví."

U nás v Čechách běží všechno pěkně přímočaře. Inzeráty nabízející práci se nerozpakují zahrnout do žádnou kvalifikace věk 22 - 32, a hlavně náležitou praxi v oboru.

Novinářský kolega z rozhlasu, když se dozvěděl, že hledám práci, nejprve bezelstně zajasal: "Zrovna budujeme novou redakci a potřebujeme lidi s tvoji

zkušenosti jako sůl". Za dva dny telefonoval: "Řeknu ti to na rovinu, máme nového šéfa, mladého kluka, šikovného, ale promiň, prý jsi pro něj moc stará".

"Ale já přece nechci k nikomu do postele, kromě toho mi ještě není ani padesát," bránila jsem se nanicovatě. Dodatečně mi ještě napadlo, že všem posluchačům také není stejně, třeba pětadvacet. I když budou na světě patrně již kratší dobu, pořád jsou to ještě koncesionáři a abonenti. "Kdybys aspoň byla chlap, bylo by to v tvém věku nadějnější", rozumují kamarádi v hospodě.

Dál už se neodvažuji. Trčím doma a - jak kdysi v těch šedesátých letech napsala finská básnička Eeva Liisa Mannerová - celý den sedím pod známým stromem a dívám se na svůj sen a obcuji s nebožtíky.

Ale abych nepřeháněla, odlétla jsem do teplých krajů. Na Kanárských ostrovech v planoucí nádhře horkého afrického léta se procházeli nekonečné zástupy pěstěných, světle obležených staříčkových Švédů. Osmdesát a výš. Vyhliželi zcela stejně, takže je to trochu monotónní, jakoby na světě neexistoval nikdo jiný, než velmi staří lidé. Mluví o svých tématech, porovnávají si francouzské hole. S tímž zaujetím, jako si v Čechách temně oděná parta nepěstěných mladíků porovnává holky a probírá svoje náměty. Trochu nuda.

Vrátila jsem se zpátky. Co tam a taký za co? Ale co tady, a za co?

(Nová přítomnost - 5/98)

Kdepak, z tajných služeb strach nemám.
Ledacos na mě totiž vím.

"Špion, jemuž nevěřili"

Výňatky z knihy generála F. Moravce.

Mnichovská kapitulace a zrada Francie s Anglií byly předposlední kapitolou před vypuknutím druhé světové války. Poslední kapitolou bylo pak v březnu 1939 obsazení Československa. Mezidobí od října 1938 do března příštího roku - to už bylo jen antiklimatické zanikání československé demokracie. Francie s Anglií předhodili šilicím Němcům jedinou oázu svobody ve střední Evropě. Generál Moravec zaznamenává náladu oněch "posledních měsíců" zcela přesně a výstižně.

Redakce

Poslední měsíce.

Několik dnů po mém návratu z Vyškova ministerstvo vnitra, odvolávajíc se na pokyn z Berlína, požádalo ministerstvo národní obrany o ujištění, že veškerá výzvědná činnost proti Německu bude zastavena. Tento rozkaz z druhé strany, původem z Berlína, mně byl doručen osobně generálem Syrovým, který v té době - a ještě po dobu jednoho měsíce - zastával kombinovanou funkci ministerského předsedy a ministra národní obrany.

Byl jsem na tento rozhovor dotazován o osm let později, po válce, když generál Syrový stál v Praze před soudem obviněn z kolaborantství. Vypověděl jsem, že mi generál Syrový tlumočil německý požadavek způsobem, který nechával na mně, zda jej uposlechnu, či nikoliv.

A tak jsem měl v roce 1938 sám vyřešit následující problém: jak oficiálně zakončit naši výzvědnou činnost proti Říši a přesto zajistit, že budeme informováni o událostech, které tak zřejmě byly v běhu.

Bylo to v této době, kdy jsem učinil určité rozhodnutí. Učinil jsem je bez vědomí a svolení svých nadřízených. Neodvážil jsem se sdílet své plány s nikým, ani se svými nejužšími spolupracovníky. Bylo mi jasné, že německá okupace naší země je jen otázkou času, a rozhodl jsem se proto využít času, který

mi zbýval, co možno nejlépe.

Situace nemohla být horší. Prezident Beneš, na kterého bych bych se mohl spolehnout, byl už v cizině. Nová vláda, z jejíž členů jsem znal jen velmi málo osob, se snažila vybudovat "nové vztahy" k Německu. Morálka pokořeného českého národa klesla na nulu, nikdo nikomu nedůvěřoval. Moje pozice šéfa zpravodajské služby počala být ohrožena a musel jsem vynaložit neslýchané úsilí - dokonce včetně "kompensace" jednoho vysokého činovníka - abych si funkci udržel. Byl jsem přesvědčen, že moje zatčení bylo jen otázkou času.

Můj plán byl náročný. Znamenal přeložení našeho vojenského zpravodajského aparátu do ciziny, odkud bych mohl pokračovat v operacích proti nacistickému Německu. Můj problém byl - kam jít, koho a co vzít s sebou, jaká opatření učinit ohledně operační síť a jaká nařízení učinit ohledně zpravodajského personálu, jenž zůstane doma.

Ve dnech, jež následovaly hned po Mnichově, zpravodajské služby tří zemí navázaly se mnou spojení. Jednou z nich bylo nacistické Německo. Od admirála Canarise, šéfa německé Abwehr, přišla nabídka přes několik přímých i nepřímých prostředníků. Obsahovala asi toto: "Teď, když je vyřešen sudetský problém, který byl jedinou překážkou stojící mezi námi, není důvodu, aby naše dvě organizace nemohly vyvinout užitečnou spolupráci." Tento vzkaz jsem ignoroval a nikdy jsem na něj neodpověděl.

Druhá nabídka přišla z Francie. Major Gouyou, představitel francouzské zpravodajské služby, který během mnichovských dnů náhle zmizel, se opět objevil v Praze s dopisem od plukovníka Riveta, šéfa zpravodajské služby. Naše vzájemná spolupráce byla v té době ve stavu živoření, nebyla ani formálně přerušena, ani aktivně pracující. Moje pocity k Francii v tomto období se shodovaly s citěním těch bývalých legionářů, kteří tenkrát vraceli své Crois de Guerre do Paříže, často s nelichotivými poznámkami.

Rivetův dopis začal sentimentální zmínkou o našem národním neštěstí (která mě ani trochu nedojala) a pak se vrátil k hlavnímu předmětu dopisu. Navrhoval, abych přijel do Švýcarska a sešel se s ním na schůzce, na které bychom si spolu mohli "promluvit o důležitých

záležitostech, týkajících se naší společné budoucnosti."

Nebylo těžké pochopit smyslu jeho návrhu. Naši tragedii zbylé československé území se stalo prostorem, ideálně vhodným pro sběr informací o Německu - byli jsme teď uvnitř. Výsledky pozorování postupující výstavby a činnosti německé armády z tak blízkého zorného úhlu by byly užitečné každé zpravodajské službě, i zpravodajské službě Francie, která právě podepsala s Německem smlouvu o neútočení.

Zamítl jsem francouzskou nabídku ze dvou důvodů. Zaprvé jsem věděl, že jsem už příliš pečlivě sledován německými agenty, než abych měl naději tajně opustit Prahu. Zadruhé vnitřní situace v Československu s příchodem prosince 1938 už byla tak napjatá, že by se během mé nepřítomnosti byly mohly stát věci, které by znemožnily můj návrat a tak překazily můj plán. Ovšem k těmto dvěma důvodům také přistupovala i hořkost, kterou jsem teď cítil k zemi, již jsem kdysi tak obdivoval pro její statečnost.

Theoreticky by bývala byla Francie jednou ze tří zemí, které přicházely v úvahu pro přesun československé zpravodajské služby. Události v Mnichově Francii vyloučily. Sovětský svaz, jehož představitel se také "ztratil" za mnichovské krize - se mi nelíbil z politických důvodů. Zbývala tedy jen Anglie.

Moje spolupráce s britskou zpravodajskou službou trvala už tehdy několik let. Politicky sice Československo utrpělo jako důsledek Chamberlainovy činnosti, ale nicméně zde neexistoval žádný element zrahy, jelikož Československo nevážalo s Velkou Británií žádné formální spojení. Na poli zpravodajském jsme nikdy nepřerušili užitečnou výměnu zpráv a technických poznatků. Nyní nám britská organizace, prakticky v okamžiku, kdy Chamberlain pronášel svou řeč o "vzdálené zemi" a podepisoval Mnichovskou dohodu, nabídla pomocnou ruku.

Ve styku se mnou v Praze byl už několik let major Harold Gibson. Ten mi řekl, že britská zpravodajská služba má velký zájem na tom, aby s námi udržela spolupráci i po okupaci, kterou považuje za pravděpodobnou, a že udělá co bude v její moci, aby nám pomohla pokračovat v práci proti Německu. Já jsem sám učinil rozhodnutí ještě před tím, než přišla tajná depeše s touto nabídkou, že

bude-li Anglie svolná, vytvoříme novou základnu naší organizace na její půdě. Toto rozhodnutí jsem sdělil Gibsonovi, jemuž jsem já i moji kolegové říkali "Gibby".

A pak jsem započal s přípravami pro operaci, která je podle mého názoru jednou z nejvýjimečnějších operací vši doby, totiž transplantaci zpravodajské organizace jedné země do země druhé. Když jsem reorganizoval strukturu československého zpravodajství v roce 1934, dvě hlavní reformy spočívaly v decentralizaci celého aparátu a vybudování předstunutých agenturních ústředí uvnitř země i v cizině. Obě tyto reformy se mi teď velmi vyplatily. Přísný konspirativní kryt domácích předstunutých ústředí umožnil nenápadné přeložení jejich personálu do nových, ne tak nebezpečných funkcí. Zpravodajské ústředí v cizině, jež byly totálně kamuflované byly schopny operovat dál, přes oficiální zákaz zastavit výzvědnou činnost. Staly se základem našich nových operací. V důsledku decentralizace byla pražská centrála druhého oddělení, která měla na starosti plánování, řízení a kontrolu konspirativních operací, reformou drasticky zredukována a pozůstávala z malého počtu důstojníků. Tito důstojníci přicházeli v úvahu k přeložení do ciziny. Další logickou nutností bylo přemístění nepostradatelného konspiračního materiálu, na příklad agenturních kartoték, technické výzbroje, kódů, cifer a podobně.

Začal jsem tedy organizovat jádro zpravodajské sítě uvnitř Československa, personál, se kterým bychom navazovali spojení po našem odchodu do ciziny a po německé okupaci. Neměl být příliš početný a musel být dobře vybraný, nejen pro své zpravodajské schopnosti, ale také v ohledu bezpečnosti. Žádný z nich nebyl předtím zapojen do operační zpravodajské činnosti. V naší rozsáhlé síti v Německu jsem se soustředil na nejlepší agenty a přeorientoval je na budoucí spojení s předstunutými základnami v cizině místo v Československu. Mnoho menších agentů dezertovalo, jiné se nám podařilo udržet tak, že jsme je zdánlivě předali zpravodajským službám jiných zemí. Bylo zajímavé, že nikdo nechtěl být předán polské zpravodajské službě.

Tento sběh pošťadných agentů

jsem za daných okolností museli očekávat a nedělal jsem si proto těžkou hlavu. Soustředil jsem se na agenty, kteří byli příliš zkompromitováni, aby mohli dezertovat nebo přerušit s námi spolupráci. Vynaložil jsem všechno své úsilí, abych zachránil co největší počet těchto agentů. Zůstalo nám jich asi třicet. Byla to hlavně otázka obstarání spojení, což nebyla věc jednoduchá, ale také nebyla nemožná. Ti agenti, se kterými se nám podařilo nové spojení vybudovat, se stali naší aktivní položkou v budování našich operací v Anglii.

Pokud jde o Angličany - jejich službu jsem vždy považoval za jednu z nejlepších, co se týče výkonnosti a etické integrity - museli jsme předem jasně vyřešit otázku, aby českoslovenští zpravodajci v nepřítomnosti vládní autority ne degenerovali na úroveň žoldnéřů a aby si mohli udržet svůj status důstojníků zpravodajské služby své země. Otázka financí byla naštěstí snadno řešitelná - jelikož jsem počítal, že během případné války spojení s našimi předstunutými základnami v cizině bude znesnadněno či úplně znemožněno, zařídil jsem, ještě před mnichovskou krizí, aby značné sumy peněz v dobré cizí měně byly uloženy na bezpečných místech v cizině, odkud mohly být na můj příkaz dány k dispozici našim předstunutým základnám. Téměř milion liber sterlínů byl pro tento účel uložen v bankách v Curychu, Paříži, Haagu, Stockholmu a Rize. Nyní jsem počal všechny tyto peníze soustřeďovat do Londýna, výjma vkladu v Paříži, kterého bylo později použito k financování evakuace Čechů a Slováků z nacisty ohroženého Polska.

Novým prezidentem Československa se stal dr. Emil Hácha, prezident Nejvyššího soudu, muž politicky neangažovaný, ve svých šedesáti šesti letech předčasně senilní a Berlín přijatelný. Hácha jmenoval novou vládu, která na sebe vzala nemožný úkol, na jedné straně udržet pohromadě skřípající mašinérii zmračeného státu a na druhé straně provádět politiku spolupráce s Hitlerem. V čele vlády stál Rudolf Beran, vůdce agrární strany. Generál Syrový vykonával nadále funkci ministra národní obrany. Ministrem zahraničních věcí se stal František Chvalkovský, nesympatický nový ministr, který se ve svých předchozích funkcích jako vyslanec v Berlíně

a Říme zřejmě naučil obdivovat totalitní režimy.

Vnitropolitické změny v zemi pokračovaly a zintenzivněly. Pod nátlakem nacistů byla moc zákonodárného shromáždění drasticky okleštěna, což změnilo demokratickou strukturu země v totalitní. Židovští občané byli propouštěni ze státní služby, armáda demobilizovaná a její jádro zredukováno ze 24 divizí na 12. Obrazy Beneše a Masaryka zmizely ze škol a státních úřadů. Slovo "benešovec" se stalo nadávkou. Českoslovenští úředníci byli vyšetřováni ohledně jejich arijských předků. Političti vězni, mezi nimi značný počet usvědčených německých špiónů, byli propouštěni na svobodu. Mezi nimi i mnoho těch, kteří cítili, že si musí vyrovnat účty se mnou a mými kolegy. V této atmosféře došlo nyní k přímému útoku proti vojenské zpravodajské službě. Podkladem pro tuto akci byly hlasité propagandistické stížnosti německého kurýra Wiegla, který v roce 1937 přenášel "diplomatickou" poštu z Berlína do Prahy, a který byl zadržen a zatčen. Po svém propuštění a návratu uveřejnil článek ve Voelkischer Beobachteru, ve kterém tvrdil, že byl československou policií a zpravodajstvím zmlácen. Na jeho případu Němci vybudovali obvinění, že taková brutalita je typická pro způsob, jakým naše organizace zachází s německými občany. Účelem bylo zřejmě zničit ji, jako celek a mě osobně jako šéfa. Pod německým nátlakem byla v Praze ustanovena mezi-ministerská komise, aby vyšetřila naši nezákonnou činnost prováděnou podle těchto obvinění v minulosti při výslechu lidí podezřelých z vyzvědačství. Byli jsme nařčeni, že jsme používali falešných svědků, falšovali dokumenty, ovlivňovali soudy a mučili vězně.

Ačkoliv se tato obvinění neza-kládala na pravdu, výsledek vyšetřování mohl být velmi nebezpečný, kdyby předsedou komise nebyl býval ustanoven jeden bývalý vyslanec, kterého jsem osobně znal. Řídil vyšetřování korektně a sprostil nás obvinění. Ministerstvo zahraničních věcí protestovalo proti výsledku šetření a tvrdilo, že výsledek nesmí být úplně negativní, jelikož úplné osvobození by bylo pro Berlín nepřijatelné. Nakonec, aby se zachránila zpravodajská organizace, jeden policejní úředník se dobrovolně přihlásil jako obětí beránek a přiznal

svou "vinu". Byl hned propuštěn a bylo proti němu zahájeno vyšetřování. Věděli jsme, že to bude zbylá německá menšina, jež dodá záminku ke konečnému německému útoku. Tito Němci měli právo emigrovat do Německa, ale téměř okamžitě po Mnichovu se rozšířily zprávy, že ti, kteří se přihlásí o vystěhování do Říše jednají proti vůli Vůdce. Brzy se ukázalo, že místo emigrace se Němci v zemi zabýdli. Jejich vůdce, poslanec Ernest Kundt, jehož sekretářka byla naší agentkou, ohlásil, že Němci v Československu, ačkoliv se jejich počet značně snížil (bylo jich kolem 450.000, ale Kundt mohl mluvit jen asi za polovinu z nich) mají za úkol Československo usměrňovat. Zřejmě už ji nešlo o práva, ale zvláštní privilegia, a nebylo pochyb, že je dostanou. S ohledem na ně dostala Praha nařizení nechat otevřenou německou universitu. Speciální soudy byly na žádost z Berlína ustanoveny pro československé Němce, kteří přestoupili zákon.

Naše zpravodajská činnost proti Říši přesto pokračovala a naše zprávy silně naznačovaly, že Hitler má v plánu zmocnit se zbytku Československa, a že to hodlá udělat v blízké budoucnosti. Naše odposlouchávání šifrovaných německých depeší znovu odhalilo přípravy na soustředění SS jednotek, podobným těm, které předcházely vpád do Rakouska v březnu 1938 a v květnu 1938 nepodařený pokus o napadení Sudet.

Byly náznaky, že německý generální štáb si přeje, aby jejich nadcházející vojenská operace měla ráz "mírového opatření". Objevili jsme nesmírný zájem z německé strany na tom, zda a jaké vojenské jednotky ještě máme, a zdali jsou tajně povolávání záložníci. Němci kladli tyto otázky prostřednictvím diplomatických kruhů, ale tytéž otázky se objevovaly na předních místech německých zpravodajských dotazníků, nalezených u agentů, které jsme v této době zatkl. Nadto naši agenti hlásili, že Polsko je již označeno za Hitlerovu další oběť. Bylo prostou vojenskou dedukcí, že před tím, než zaútočí Němci na Polsko, musí okupovat zbytek Československa. Němečtí diplomaté a jiní němečtí představitelé v Praze byli používáni - pravděpodobně bez jejich vědomí - jako zástěrky pravého stavu věci. Měli nařizení provádět svou činnost jako dříve, což nemělo smyslu vzhledem k nadcházející

okupaci. Například při vyjednávání o odkup těžkého dělostřelectva, (které bylo pro nás po vynucené armádní redukci zbytečné), započatém z iniciativy Berlína, byly zachovány všechny formality. Ministerstvo zahraničních věcí ze své strany vydalo direktivy, že postoj všech československých představitelů při vyjednávání musí být přátelský a kooperativní. A tak v této "přátelské atmosféře" Němci prošli touto komedií až do konce a odkoupili od nás za babku všechna těžká děla.

Rozhodl jsem se, že zůstanu v zemi do posledního okamžiku, a tak s Damoklovým mečem visícím nám nad hlavou jsem dále pokračoval v přípravách, vyvinuje při tom všechno úsilí, abych upřesnil, kdy udeří poslední hodina.

Na sklonku zimy jsem dostal od majora Gibsona nabídku, kterou jsem přijal. Přesné znění opatrných slov této tajné oficiální depeše z Londýna si už teď po tolika letech přesně nepamatuji, ale její smysl byl asi tento: "S ohledem na to, že okupace pohraničí byla vykonána takovým způsobem, že okupace celé země je možná, ne-li pravděpodobná, navrhuje se dát vám k dispozici letoun, který odveze do Anglie vás a osoby vámi označené." Gibson dodal: "V letadle bude 12 míst - to znamená vaše rodina a osm důstojníků." Moje rodina sestávala ze ženy a dvou dcerek. Počet mých důstojníků, ve velkém operačním aparátu vybudovaném v předmnichovských letech činil kolem 300, a to byli oddaní pracovníci a vlastenci, mnozí z nich mi osobní přátelé. Vybrat jedenáct osob znamenalo těžké a dlouhé rozhodování. Rozhodl jsem se, že nikomu neoznámím jména vybraných osob, až teprve několik hodin před odletem. Odlet jsem zamýšlel provést prakticky v okamžiku, kdy Němci budou překračovat československé hranice, nebo až bude jejich akce v chodu.

S příchodem jara nacistický tisk zahájil brutální útok proti Praze plný obvinění z brutality a zvířecosti, jež prý československá policie páchá na německé menšině - přesně tutéž kampaň, jaká předcházela Anschluss Rakouska a okupaci Sudet. Tentokrát zažili Němci nesnáze při vykonstruování incidentů, vzhledem k nesmírné toleranci k urážkám, projevené československými autoritami. S příchodem zpráv o soustředění německých jednotek na našich hranicích, počali se Němci v Československu zdravit heslem

"Heil 15 Marz".

Začátkem března jsem dostal zprávu, že okupace naší země se opravdu plánuje na 15. března 1939. Zpráva obsahovala identifikaci a bitevní složení německých armád, jež měly akci provést, jména jejich velitelů a směry a časové rozvrhy jejich postupu. Zpráva hlásila, že se neočekává vážný odpor ze strany okleštěné armády. Slovensko se má stát nezávislým státem pod německou ochranou.

Zpráva pocházela od našeho nejlepšího agenta - A-54.

Nad dopisy čtenářů

Když se řekne Karel Černoch.

má člověk představu, že jde na kulturní program připravený známou osobností z šedesátých let a z počátku normalizace, která se stala "hvězdou první velikosti na tehdejších nebi československé populární hudby", výborný zpěvák, skladatel a hudebník.

Tato představa rychle vzala za své po té, když Karel Černoch krásně zahrál a zazpíval několik písní, ale pak do programu vstoupil a po celý večer jej podstatně ovlivnil komik Jiří Wimmer, který nás sem přijel pobavit. A zde je ten zakopaný pes.

Co to je za vulgárnost vystoupit před slušné publikum s tak neslušným, vulgárním a obscénním programem, který má se zábavou tak málo společného, že dá práci v něm něco zábavného nalézt. Řekněme, že talent Jiřího Wimmera imitovat je ukázkou, co dovede jako herec, ale to nemohlo změnit celkový dojem z jeho vystoupení. Většina přítomných je cítila spíše jako urážku a zklamání z toho, jací to komici k nám přijíždějí. Díl toho dojmu padá i na Karla Černocha, že místy vystupuje společně ve dvojici s ním, je tím nucen přijmout hrubý styl svého partnera. Říkám tedy "děkuji, nechci," skuteční umělci se chovají k publiku slušně. A to i zde v Sydney, kde jsme na konci světa, ale máme dobrou paměť, cit a smysl pro to, co je kulturní a zábavní program v Sokolském Národním domě třebaš byl pro tento program jenom pronajatý.

To, co se stalo, byl negativní vrchol zájezdové činnosti v posledních měsících, ale je zde několik zkušeností, které stojí za zmínku: "Fešáci" s dobrou hudbou, ale s vulgárním konferancierem, "Amfora", program ohromující více množstvím než obsahem a se stejným konferancierem a nyní Karel Černoch a komik Jiří Wimmer, který prý dělá v Čechách i dobré pořady. S čím to tedy k nám přijel? Jsou z toho dva smutky: za co nás zde návštěvy z Čech mají a jakou úroveň má populární zábava v Čechách?

Není ale vše tak triviální jako poslední komické vystoupení, vzpomínáme-li si na zájezd "Country Sisters", které se dovedly uvádět samy, jejich

folková hudba i zpěv zaujala všechny generace a navíc byly nejspěšnější skupinou na multikulturním setkání Eurofest.

Jan Jirásek, Sydney

Vážená paní Haberová!

Jelikož nemám spojení, ani neznám pana Vitka, prosím Vás, abyste mu sdělila, aby takové umělce typu pana Wimmera a pana Černocha do Austrálie nezval. Co předvedli v sobotu večer v Sokolském domě, asi sotva představuje kulturu v České republice.

S pozdravem

L. Bartoš, Summer Hill NSW

Milá paní redaktorko,

citím, že jako řadový čtenář AL a ve vašem zájmu vám musím napsat toto. Vaším, celkem oslavným popisem kariéry "umělce" Wimmera jste se stala součástí kulturní katastrofy, kterou tento samozvaný reprezentant české "lékařské" vědy způsobil svým perversním erotickým vystoupením, které zůstane navždy černým bodem, jak svojí vulgaritou, tak i faktem, že se to stalo na Anzac Day - den jehož význam nemusím zdůrazňovat.

Sokolové uznávají, že se nechali ošudit reklamou, kterou četli a já nevím, zda i vy, jako zkušená žurnalistka jste spadla do stejné kategorie. V každém případě výsledek je nešťastný a myslím, že naše publikum si zaslouží lepší reprezentanty českého umění. Buďte opatrnější!

S pozdravem

Joe Bursík, Sydney

Čerpala jsem ze stejných propagačních materiálů jako Sokol, a navíc jsem si Jiřího Wimmera pamatovala z několika velmi dobrých televizních pořadů. Zdá se však, že léta a možná i něco jiného na něm silně zapracovalo. Omlouvám se čtenářům, za špatnou informaci.

Jana Haberová

Vedoucí redaktorka,
paní Jana Haberová, AL

Jaroslav Kovářiček se ve svém článku "Na královnu mi nesahejte" ukázal jako typický český náfuca. My Češi jsme tak kulturní, že na světě se nám málokdo může vyrovnat - zvláště ne Australani - je nit, která celý ten článek svazuje. On má rád královnu, protože v ní může být drobeček starodávné české krve a už z toho důvodu musí být lepší než prezident - Australan, potomek bůhví jakých trestanců. Já jsem znal takové náfučky, když jsem před 46 lety žil v Melbourne. Byli také kulturně povýšení nad Australany. Pověštině ale hráli karty a chodili na dostihy. Na koncertě jsem ani jednoho z nich neviděl. Australani podle něho nemají svou zemi rádi, protože tu mají lesní požáry. Platí to také o Francii, Recku, Americe, Brazílii, Indonésii atd?

Ano, Austrálie byla okupovaná Brity. Kdyby nebyla okupována jini, bezpochyby by byla okupována jinou evropskou velmocí.

Rád bych věděl, jestli by pan Kovářiček emigroval sem z Čech, kde vláda vraždila a zavírala lidi z politických důvodů - to byla pane kultura !!

Povyšovat se, že národ z kterého člověk pochází má tzv. vyšší kulturu je sobectví nejvyššího řádu. Kulturní Němci, Rusové, Italové, Francouzi a mnoho jiných vraždili jeden druhého jen proto, že chtěli ustanovit novou kulturu. Kultura tedy nezabraňuje, aby se lidé nestali bestii.

J. Luker, New Nerfolk, Tas.

Břítost sama o sobě má tolik netrápí, pane. Skutečně nebezpečí vidím v její přehnané medializaci.

Perly a perličky

Perlou do klína ještě v dubnu spadlou je nádherný dokumentární pořad o T. G. Masarykovi natočený Českou televizí a promítnutý kinem Ponrepo v Sokolském Národním domě. Ponrepo uvedlo všechny tři hodinové díly cyklu najednou, ale hlediště ani nedutalo. Rozvíjel se totiž před nimi život českého velicíka, který z malé vsíky na moravsko-slovenském pohraničí dospěl až na presidentský stolec na Hradčanech. Kdybychom tuto pohádku o bohrém českém Honzovi slyšeli stokrát, budeme ji znovu sledovat s napětím, sem tam s úsměvem, ale také se slzou v oku. Draka Masaryk přemohl, vlastně až na konci svého života naplněného boji. Ale ta fuška, ta fuška - jak by řekl jeho syn. Bylo by banální pouštět se do podrobností, ale průvodní slovo - a pohyby - profesora Mahlera spolu dokouzili obraz života velkého Čecha viděného očima dneška, po dvou velkých vojnách, po zhoubné německé okupaci a po bolševickém panoptiku. Za jeho rukopisné boje ho vlastní studenti vypiskali, za jeho postoje ho chtěli vážení synové národa vyvrhnout. Jeho americká žena ho přiměla k přijímání odkazu Husova jako něčeho specificky českého a on pak viděl v česko-batrství pokračovatele Husovy ideje reformy církve. Hus, Komenský, Havlíček, Masarykovi hrdinové, zdůrazňuje pořad. Některé dokumentární záběry se dostaly na obrazovku úplně poprvé. Dozvěděli jsme se také, pokud jsme to nevěděli, a já to například nevěděl, že československá ústava z roku 1920, právě na Masarykův popud obsahovala zvláštní paragraf zakotvující rovnoprávnost žen, jako první ústava na světě vůbec. Náš první prezident byl švihák. Ženy prý měl rád, a ony jeho (to sice pronesl Mahler skoro šeptem, ale pronesl to). Objevoval se v bílém, vždy dokonale ustrojen. A nesnášel tupce. Nu, ten film by mělo Ponrepo opakovat. Kdyby kinematograf Jan Jirásek připustil hlasování, dal bych tomuto uměleckému dílu první cenu. Poslední český film o T. G. M. z dílny Věry Chytilové byl výborný, ale na tomto díle je vidět už delší odstup a možnost přístupu k materiálům dříve nedostupným anebo těžko dostupným. Ponrepo tedy metál, a právě tak manželům Budilovým, kteří upozornili na tento skvost a zasloužili se o jeho dodání.

Jaroslav Kovářiček vypracoval pro českou radiovou stanici Vltava zajímavý pořad o Čechách v Austrálii. Jaroslav Kovářiček dovede dělat věci s těmi nejjemnějšími přístroji hudebníka a literáta zároveň. Člověk by se ovšem nedivil, kdyby zůstal doma jeho pořad nepovšimnut. Česká veřejnost má jiné starosti než pronikat do tajů české Austrálie. Tunelování vede. Ale zpět k radiu. České vysílání v Austrálii, tedy obě jeho centra, v Melbourne i v Sydney, se těší zasloužené pozornosti česko-australské veřejnosti. Je ovšem známo, že SBS žurnalistům ukládá povinnost zabývat se po určitou dobu programu mimočeskými zprávami, ale zde bych se rád přimluvil za omezení anglicky hovořených textů na absolutní minimum, je-li už nutno provádět povinné úlitby vedení. Naše posluchače

zajímají především zprávy z domova, protože těch je v australských médiích pomálu, a také dění v české komunitě australské. Pokud jsou pořady proloženy hudebními vložkami, přimlouval bych se za českou klasiku, a to třeba i klasiku džezovou, jen ne ty nejnovější odrhovačky importované z amerických ulic bizarního popu!

Snad by bylo lepší o tomhle vůbec pomlčet, ale dva tři rádečky budou stačit. Zasluhou Petra Vitka jsme měli příležitost seznámit se s několika českými "estrádními" umělci. Jen at to ale prosím z podla do hlediště nezavání. A pokud možno at z podla nehovoří lidé, kteří se neštítí obveselovat bývalé mocipány doma!

My v Sydney jsme se rozloučili v máji s výraznou postavou česko-australského nebe - Karlem Šindelářem. Skoro půl století zde působil jako varhaník - regenschori při českých mších, a to za pátera Miky, Ondráška, Eliáše a jiných. To potřebuje upřesnění. Češi si varhany nikdy v Sydney dovolit nemohli, a Karel Šindelář tedy improvizoval na přenosném harmoniu a česká katolická obec je teď ochuzena o instituci, na kterou její ucho po několika dekádách ladilo. Moravan Šindelář ovšem také působil hudebně i jinak - k uvedení Rybovy máše vánoční došlo zásluhou rodiny Šindelářovy a mladá Helena Šindelářová nás oblažovala po léta už od nejranějšího mládí svým překrásným hlasem. Karel Šindelář byl jeden z lidí, kteří nikdy nikomu neublíží. Zemřel na těžkou a zákeřnou nemoc a jeho konečný odchod k Pánu byl vykoupením. Česká Sydney bude jeho velké srdce postrádat a bolestně pociťovat.

Po mnoha letech působení v sydneyjském Sokole odešel z jeho starostenství ing. Jaroslav Zahrádka, kdysi pražský architekt, a byl vystřídán bratrem Karlem Jeničkem. Za působení Jaroslava Zahrádky doznal Sokol kýženou stabilizaci financí a úplně se vymanol z dluhů vyplývajících z postavení sokolovny a zakoupení pozemku. To se stalo ovšem zásluhou i celé řady jiných obětavců, ale i zde zasahoval právě resignovavší starosta svou moudrou uvážeností, vybraným taktem a smyslem pro fair play. Do Austrálie přišel Jaroslav kdysi z Nového Zélandu, když předtím působil v Africe, a je tedy promovaný světoběžníkem. Za jeho působení v Sokole Národní dům ve French's Forest navštívilo mnoho prominentů z republiky, včetně Václava Klause, dokud byl ještě ministrem financí, a také prezident Václav Havel. Toho přivítal starosta Zahrádka na půdě Sokola vybranými a diplomaticky volenými slovy, tak jak dovedl hovořit i při mnoha dalších příležitostech. Jeho mírná shovívavost a jeho vkus a talent budou v Sokole postrádány, i když Jaroslav zůstává členem výboru, právě tak jako jeho syn. Jaroslav bude teď činný jako stálý reprezentant olympijského výboru České republiky, do kteréžto funkce byl nedávno jmenován. Přejme mu v tomto novém působení mnoho zdaru a vyslovme mu díky za dlouholetou obětavou práci.

Leží přede mnou opět kniha vzpomínek našeho velkého, snad největšího žurnalisty tohoto století, Ferdinanda Peroutky.

Deníky, dopisy, vzpomínky. Vedle zamyšlené tváře s lulkou na titulní stránce - a ta tvář prožila přes pět let Buchenwaldu a sedmnáct let exilu v New Yorku po roce osmačtyřicátém. Čtu citát vyňatý z textu vydavatelkami, Peroutkovou dcerou a ženou: "První věc, kterou národu je třeba, je duchovní pořádek a uznání, že zlo je zlom. Jde o to, aby národ měl jasné představy o tom, co je hanebné. Je to boj o duši národa." Jsou to slova, jakoby ušitá na dnešní zločiny v republice a na zřejmou neschopnost ba přímo nechuť našich doma s hanebností minulá se vypořádat a dopídit se vůbec nějakých jasných představ o čemkoli. V této pozoruhodné knize se dočteme o autorových obavách, vyslovených už před rokem pětasedmdesátým! Pár vět stojí za citování: "Pokud se týká vlivu Masarykova na dnešní generaci, o kterou mám pořád starost, jde o to, že dnešní doba je mnohem složitější, než byla doba Masarykova.... A musíme odpovídat na otázky, na které Masaryk neodpovídal, poněvadž neexistovaly. Masaryk vlastně zemřel v pravý čas. Jeho smrt byla pro něj do té míry štěstím, že mu vzala nutnost aby zápasil se silami, se kterými nikdy ve svém životě nezápasil a které neznal.... Masaryk přišel v době, kdy obrození národa už se pokládalo za dokonané. Ale on řekl, že český národ se ještě neobrodil v jedné věci, a sice v charakteru. Že čeští lidé musejí upevnit svůj charakter, aby obstáli ve světové soutěži. Masaryk byl poslední buditel, kterého tento národ měl, a sice buditel, abych tak řekl, charakterotvorný. A není pochyby, že po těchto dvou diktaturách.... tato otázka charakteru brzy zase začne být aktuální. Ukáže se, jestliže se u nás poměry politické poněkud osvobodí, jaký charakter českého a slovenského člověka se bude projevovat. Dobrý nebo špatný, korumpovaný minulými zkušenostmi, nebo schopný svobody, schopný disciplíny, kterou svoboda mu bude ukládat. Bude to charakter čistého egoismu, nebo to bude charakter celkového objektivního nezájmu, budou lidé schopni chápat jakési celkové potřeby, budou toho schopni dělníci a budou toho schopni intelektuálové, nebo to bude boj všech proti všem? Mě vždycky deprimuje, když ti, co přišli z Československa a znají poměry tam, říkají že charakter lidí se velmi pokazil... Otázka je, kolika lidem to překáží, že jsou špatné mravy, a kolik lidí se v tom cítí jako ryba ve vodě. Já nepochybuji o tom, že mnoho lidí se v tom cítí velmi dobře...." Tolik Ferdinand Peroutka, před nějakým čtvrt stoletím, nic ještě nevědoucí o tunelování, o zašantročování majetku jiných. Novinář, kterého po třech letech tuhého vězení převezli Němci z Buchenwaldu na Pankrác, aby podepsal kolaborační prohlášení, a který se raději zase dal odvézt zpět do Buchenwaldu, než aby podepsal. Ještě stojí za zmínku ta část Peroutkova loučení nad rakví přítele Rudolfa Jilovského v New Yorku v roce 1954 - snad by to měl číst i poslanec Payne a, zdá se že i milióny těch, kteří jsouce ustrnutí doma, nikdy nedovedli pochopit hnutí mysli exulantů: "Jedna představa, jeden obraz stojí utkvěle, neodbytně přede mnou. Stojím zde, v této síni pod elektrickým světlem, uprostřed newjorského kamení, a před očima mám, jako v těch posledních čtyřech dnech, obraz českého lesa v létě v poledne. Vy nevíte, jak to bylo: vysoké stromy, mezi nimi šmouhy prudkého světla, trochu tepla a trochu chladu, světlo a stín, vůně pryskyřice, taková vůně, jaká zde není, hluboký mech, do kterého se boří noha, čirý potok s černým dnem. Chtěl bych vědět, proč na to stále musím myslet. Snad proto, že jsme s Rudou tak často šli

letním lesem, na Sázavě a na Šumavě, nebo snad proto, že když on už byl na své poslední vyprahlé cestě, když ústa lapala po dechu a rty hledaly kapku vláh, snad to byla jeho poslední představa, a tento jeho poslední sen snad nyní bloudí prostorem. Já nevím, snad, možná, nevím. Převezeme tam jeho popel." Nepověděl to ten Peroutka už tehdy za nás dobře?

Nemilosrdný žnec s kosou má práce nad hlavu. Zachtělo se mu povolání další dva Čechy - osmačtyřicátníky. První z nich, český právník dr. Miroslav Zeman se s tímto slzavým údolím rozloučil ve zralém věku a prodělal si v tomto století všechno, co se prodělat dalo. Jako malé dítě válku, tu první světovou, celou první republiku, druhou republiku, německou okupaci, sotva tříletý zásvit okleštěné svobody do roku osmačtyřicátého, a potom exil. Snad jen filosofové mají v exilu horší úděl než právníci vyškolení pro určitou právní oblast na této planetě. Dr. Zeman, člověk vzdělaný a ušlechtilý, se chytil prodeje a rozvážky potravin. Přestože v tomto oboru za vydatné pomoci choti Jany dosahoval zasloužených úspěchů, zůstal věžitelem Austrálie. Dlužila mu uznání jeho evropského vzdělání - v padesátých letech se pomocná ruka jen tak rychle nepodávala.... Druhý z našich zasnulých, pan Ladislav Mojžíš, prodělal transformaci jinou: z hudebníka, člena orchestru Národního divadla se stal chovatelem psů. Ale není chovatel jako chovatel. Ladislav Mojžíš byl během svého pohřbu oplakáván nějakými stopadesáti australskými milovníky věrných přátel člověka. Rodina Mojžíšova se během posledních dvaceti let stala proslulou v celčíkém podhůří Modrých hor. A kdysi před nějakými třiceti lety byli Ladislav Mojžíš a jeho paní obětavými pracovníky sydneyjského Sokola.... Pohřby exulantů jsou smutné a lidé snad raději čtou věci veselé. Ale těmto dvěma dlužíme pietní vzpomínku.

Snad tedy lépe zakončit radostněji. Ať už se to má s tou českou politikou a žabomyšími válkami tak či onak, naše země dovede žít životem vpravdě evropsky kulturním. Když chce. Chce každým rokem v této době kdy probíhá Pražské jaro, evropská hudební událost nejvyšší třídy. Měl jsem to štěstí vloni být přítomen závěrečnému koncertu. Končí se tradičně Beethovenovou devátou symfonií a věře, dlít v přeplněné a zbrusu nově vyšňožené Smetanově síni, kterou se vznášejí vše evropská hudba tohoto velikého ducha je jako pozvání do ráje. Mysleme tedy i na velké umění Čechů hudbu tvořit a provozovat a nedejme se svádět jen tím neustálým vytýkáním našim doma břídlivstvím v politice a sklony k tureckému hospodření.

Lovec perel - Bořek Šindler

KNIHY, KTERÉ STOJÍ ZA PŘEČTENÍ

Vladislav Čapek

Viktor Stoilov vydal druhý svazek Spisů Karla Kryla - Básně. K rozporuplným hodnocením Krylovy osobnosti, která na základě některých reálií zaplavila český tisk krátce po umělcově smrti, se tak připojuje závažný argument - svědectví v podobě kompletní básnické tvorby. Ta ve druhém díle zamýšlené pětisvazkové edice TORST především velmi věrně odráží peripetie Krylova exilového období a její četné odkazy na původ a pohnutky české posrpnové emigrace. V téměř šestisetstránkovém souboru nacházíme jedenáct hlavních poetických útvarů. Z jedenáctého, nazvaného "Pod grafikou" jsme vybrali dosud nepublikovanou báseň Lot, kterou Kryl veřejně recitoval na festivalu nezávislé kultury v polské Vratislavi. Spovolením vydavatele tuto báseň přetiskujeme.

(Lidové noviny 16-5-98 kráceno)

LOT

Karel Kryl

Táží se, zda ta zem
je vskutku mojí zemí,
či jenom obrazem,
ukrytým za mřížemi
řeči - a vzpomínek,
jež zvolna odcházejí....?

Táží se, zda ta vlast
je vskutku mojí vlastní:
i zde přec vzlétá z brázd
skřivan - a nad propastí
rozkvétá barvínek,
tymián se šalvějí?

Táž hudba ve vzduchu,
jenž plný exhalací.
Pro chudé na duchu
vždy totéž pro legraci -
a vždy kus za kus. Tiž
hlupáci hloupost chválí,

i země skoro táž,
nad níž se nebe klene.
Snad jednou rozmotáš
to klubko zauzlené,
nebo ho upustíš -
někam se zakutáliš...

Románská gotika
a barok s renesancí
i zde se dotýká
I zde se samozvanci
vloupali do vinic -
a v černém chodí vdovy,

i tady nad hroby
bdi kříže polámané,
jež nikdo nezdobí -
a stejný vitr vane
v čase, jenž není nic,
a přec je osudový.

Na sloupech bez hlavic
dvojoblouk píše trojku.
Můj pas? Ach, sotva víc
než známka na obojku,
a láskou měřeno?
pak jistě ještě méně!

Však plakat? Nařikat,
když vím, že život mocných
už stejně měří kat?
Ne! Ažyl malomocných
má pro mne zavřeno.
Dvacet let v karanténě!

Jen když na sever
od jihu táhnou husy,
jsem znovu v čase her....
Na otce vzpomenu si,
na bratra, na sestru -
a hlavně na maminku.

A všim, co od ní mám
- snem, veršem, zpěvem, řečí
- tím všim ji objímám....
Co s tím, když povalečí
z Dáblava orchestru
kydají na vzpomínku

hnůj slovních poluci
a servilitu zvratků -
"vše pro revoluci" ?
Když vryli na oplátku
kladivo s provazem
a v chrámu cvika masti !?

Zní koncert od Brahmsa
pět minut před popravou.
Jsem Lot - a neptám se.
Jdu - s odvrácenou hlavou -
usvědčen, že ta zem -
je - vskutku - mojí vlastní.

Květen 1989

DIVADLO

Pohlednice z České republiky aneb co Čech to muzikant

Tvůrčí tým úspěšné loňské inscenace Prague - Praga Caput Regni vás srdečně zve na nové představení o krásách České republiky se zvláštním zřetelem na bohaté dědictví naší hudby. Navštívíme Antonína Dvořáka v rodné Nelahozevsi, zahlédneme Rusalku ve třpytu měsíčního světla, s potulným pištcem projdeme Karlštejnem, strávíme pár chvil s Bohuslavem Martinů ve věži poličského kostela, seznámíme se s potomkem Bedřicha Smetany žijícím v Sydney, projdeme se s Leošem Janáčkem po Lužánkách a popijeme dobré víno s moravskou muzikou. V režii Kateřiny Ivákové se se šedesátičlenným ansamblem herců, zpěváků, hudebníků a tanečníků vydáme na kaleidoskopickou pouť po zajímavých místech Čech a Moravy a necháme se hudbou unést i za hranice na Slovensko. Představení s tancem, hudbou, video-projekcí bude v anglickém jazyce a tudíž vhodné i pro vaše australské přátele.

BONDI PAVILION THEATRE

pátek 17. července ve 20 hodin,
sobota 18. července ve 20 hodin
neděle 19. července v 15 hodin.
pátek 24. července ve 20 hodin,
sobota 25. července ve 20 hodin
neděle 26. července v 15 hodin
Jednotné vstupné : \$ 5.-

Vstupenky si můžete zamluvit
na čísle 9569 6698

KAM ZA ZÁBAVOU

SOKOL SYDNEY

16 Grattan Crescent, French's Forest

Sokolské kino PONREPO

uvádí závěr seriálu pražské televize o životě Karla Hašlera

"Pražský písničkář"

Seriál byl natočen v roce 1997 v režii Ivo Paukerta,
sloven provází Jiřina Jirásková.V hlavních rolích uvidíte: Viktora Preisse, Jiřího Menzela,
Otakara Brouska, Danu Batulkovou, Marka Ebena, Lubomíra
Lipského, Radoslava Brzobohatého, Luďka Munzara, Petra
Haničince, Jiřího Krampola a další.

Závěrečné dvě části:

Úspěchy plné ztrát

Život za písničku

uvidíte v neděli 12. července 1998 v 15 hod.

Nenechte si ujít vynikající seriál!

Vstupné dobrovolné - lehké občerstvení.

V sobotu 27. června 1998

ve 20 hod

pořádá Národní ústředí Sokola v Sydney
večer ROCK 'N' ROLLU, JAZZU A BLUES

ROCK AND ROLL

Vstupné : \$ 6.- studenti \$ 3.-

Rezervace míst: 91306781
nebo 99992260 do 20 hod.

SOKOL SYDNEY

16 Grattan Crescent, French's Forest

vás zve

25. července 98 ve 20 hod.

na

SOKOLSKÉ ŠIBŘINKY

s večerí a tancem

Večere se podává od 18,30

Vstupné \$ 6.-, masky \$ 4.-, stud./pen. \$ 3.-

K tanci a poslechu hraje kapela Vojšy Clny

Bohatá tombola

Rezervace vstupenek a večerí : 9529 8457

COUNTRY CLUB

320 devonshire Road, Kemps Creek

vás zve

v sobotu 11. července 1998 18 hod.

na

Taneční zábavu spojenou
s vepřovými hody

O chutné vepřové speciality

se postará český řezník,

o dobrou hudbu dvojice

lidových umělců ze Slovenska,

Helena Pagáčová a Ivan Hudec,

kteří budou hrát a zpívat

k tanci a poslechu.

Přijďte si poslechnout i zazpívat lidové písničky
z Čech, Moravy i Slovenska.

Vstupné: \$ 6.-

Rezervace vstupenek i objednávky

vepřových dobrot

na čísle : 967 8883

PŘEKLADY

českých textů do angličtiny a
naopak

pečlivě a rychle provede

Alexandra Kovaříčková,

kvalifikovaná překladatelka

NAATI Akreditace - Stupeň 3

15 McBeath Drive, SKYE,

S:A:5072

Telefon: (08) 8332 0993

e-mail: jarokova@poetic.com

VÝTVARNÉ UMĚNÍ

V Canbeře byla ve čtvrtek 6. května v Drill Hall Gallery otevřena výstava prací vynikající české malířky Zdeňky Krejčové, která se konala pod záštitou Vyslanectví České republiky a firmou Motokov Australia Pty Ltd.

Zdeňku Krejčovou pozvala do Austrálie Canberra School of Art, kde po dva měsíce pracovala. Umělkyně vystudovala pražskou UMPRUM u profesora Karla Svolinského. V padesátých letech prožila nějaký čas v jižní Číně, kde její otec pracoval jako geolog. Tento pobyt ovlivnil její tvorbu, protože právě tady poznala tradiční umění - malbu na hedvábí. Zdeňka je všestranná umělkyně, která spolupracovala na řadě animovaných filmů, ilustrovala 55 dětských knížek a s jejími křehkými obrázky se můžeme sejit v 6 encyklopediích květin, stejně tak jako v řadě knih poezie či prózy. Publicistka Věra Jirousová o ní napsala: "Obrázky Zdeňky Krejčové mají kouzlo hladkého průchodu mezi vnější a vnitřní skutečností, nematou nás ani si nezakládají na paradoxu dvojí skutečnosti, naopak okouzluje exotickou obrazností neznámých mýtů a zároveň v nás vyvolávají vzpomínku na to, co je nám důvěrně známé a co si zpřítomňujeme, nejen když večer čteme dětem pohádky. Svět, který nás učí distancí, abychom v něm mohli žít a nepodlehli marnosti, že naše úsilí nedostačuje k tomu, aby bylo odstraněno zlo a násilí, stejný svět je však zároveň plný příležitosti vidět bez distance a zblízka to, co se dovolává naší účasti a naší pomoci."

A obrazy Zdeňky Krejčové nás právě obohacují soucitem a dávají nám možnost dívat se a vidět zblízka.

Výstava, která skončila 7. června byla skutečným obohacením kulturního dění v Canbeře a znovu nás naplnila pýchou na to, co čeští umělci přinášejí světu.

J.H.

VĚŘTE - NEVĚŘTE

NORIMBERSKÝ TRYCHTÝŘ
dostává reálnou podobu.

Pavel Přeučil

Chcete být chytřejší? Předstihnout své vrstevníky? Naučit se v padesáti dokonale anglicky? Chcete zpomalit své stárnutí? Pověst o "norymberském trychtýři" s jehož pomocí se nalévá chytrost do hlavy, se pomalu stává skutečností. Světem totiž vítězně táhnou mozkové nutrienty, někdy zvané česky chytřé drogy. Není žádným tajemstvím, že mozkové nutrienty už léta využívají špičkové osobnosti světových velmocí, představitelé států i přední vědci.

Účinné preparáty ze skupiny chytrých drog byly v minulosti hojně dávkovány i předním prominentům komunistického režimu a v posledních letech své vlády jimi oživoval svoji inteligenci i Gustav Husák.

Zprávy o těchto drogách i jejich využití jsou až dosud dost skoupé. Přitom jde o skutečný hit, který může významně ovlivnit tělesné zdraví i inteligenci, zlepšit psychiku a duševní výkony. Dlouholeté výzkumy ověřily, že chytré pilulky dokáží zvýšit IQ až o několik bodů. Nejde o žádná kouzla nebo čary. Ani o pochybné léčebné praktiky. Účinky mozkových nutrientů jsou známy a ověřeny již po desítky let.

Co to vlastně jsou mozkové nutrienty? Je to ve své podstatě potrava pro mozek ve formě koncentrátů žádoucích živin, zvyšujících mentální schopnosti člověka. Vedle vitaminů je novou, vyspělejší generací doplňků výživy přispívající k ochraně organismu a zpomalování degenerativních změn při stárnutí. Řada těchto preparátů dokáže i stimulovat vylučování mozkových hormonů, které nás udržují ve stavu duševní svěžesti. Pokud náš mozek není vyživován potřebnými látkami, mezi něž v neposlední řadě patří i v posledních letech docenované vitamíny, pomalu, ale jistě degeneruje a ztrácí schopnost obnovovat potřebné nervové spoje.

Mezi nejznámější mozkové nutrienty podporující rozvoj duševních schopností, proces učení, vyšší zapo-

matovatelnost a celou řadu dalších psychických funkcí, patří třeba piracetam, který již užívají milióny lidí přes třicet let. Dále například DL-PA, což je vlastně aminokyselina fenylalanin, jedna z nezákladnějších živin. Účinně snižuje bolesti, zlepšuje psychickou pohodu a znásobuje účinky řady vitaminů a léků. Největším hitem je v poslední době steroidní hormon DHEA, který je ve většině vyspělých zemí volně dostupný jako potravinový doplněk a který výrazně zpomaluje proces stárnutí mozku i celého organismu. Mezi registrovaná léčiva a mozkové živiny patří třeba Piracetam, Pyritinol, Ginkgo, Biloba Extrat a Lecitin.

(Přetiskeno - Blesk Magazin)

HLEDÁME

JOSEFA VOJTĚCHA

nar. 26. 12. 1929

v Lázních Bohdančů u Pardubic.

Je vyučen elektrikářem.

Československo opustil v roce

1948, poslední zpravy o něm

jsou ze Sydney 1963.

Informace :

Generální konzulát České

republiky v Sydney

(02) 9371 0479

SEZNÁMENÍ

Muž, 55 let, finančně zajištěný,

se zájmem o přírodu, zahradu,

hledá přátelství

ženy přiměřeného věku

(45 - 55),

se stejnými zájmy.

Nabídky do redakce..

Nám to nevadí, paní. Naučili jsme se v tom chodit.

Skončit se sexem naráz je nezdůravý. Ludvo. Rozumnější je snižovat dávky postupně.

Z tajů krás české řeči

Jistě vám nebude neznám ten pocit škodolibě leč spíše perversní radosti pocitované námi kabrňáky Čechy z neuspokojivé výslovnosti cizinců slov jako škrt, řechča, střikačka, prst - a ještě lépe/hůře i naši slavní cháčkové jako chechtot, chalucha, chmel, chřástal, chřipka, chumlati, a samozřejmě i ochechule. Ochechule je slovo daleko starší než vy a já. Ochechule je tvor ochocholený. Proč ochocholený? Protože ve starší češtině ochechule vystupovala jako ochochule a to proto, že znamenala "sírěnu", a to ve středověku znamenalo prý draka. Byl to ve starších biblických výraz biblický. A takový biblický drak byla potvora s chocholem, aby už tedy za něco stál. A tak ta naše dnešní ochechule, to byl kdysi dávno drak s chocholem. Kdovi zdali to kromě Holanďanů dovedli jini Neslované vyslovovat, ale dnes to rozhodně vyslovovat nedovedou. Naši slovanští bratříčci to jakž takž svedou, i když Poláci mají tendenci k "ohuhuli". Naši bratři v řeči, Slováci, to zvládnou na výbornou. Jinak Indoevropané ztroskotají na tom přízvuku na první slabice, a to už je problém daleko širší, metaochechulový.

Ta naše důslednost v dávání přízvuku na první slabiku všech slov, ba dokonce v jeho přesouvání na předložku, je snad znakem naší české umíněnosti, tvrdohlavosti, jakési zoufalé důslednosti. To asi dokážeme právě jen my, i v té ochechuli. Ochechule nebo ochechUle, pokud to z těch nečeských lidí vůbec vyleze. Dvě "ch" a přízvuk na první slabice je mor na Anglosasy, Francouze a Italy. Francouzská verze "ošešyl" se zvukově vyšaší ve slabém náznaku turečtiny, ale není zdaleka nejkomičtější. Naši australští spoluobčané raději před ochechuli smeknou než by se vůbec snažili pustit ji mezi své vlastní jazykolamy. Ale nejde právě jen o tu výslovnost ochechule jako takovou, jde nejen o lámání jazyka, ale jde i o délku a krátkost. Lach by řekl delku a kratkost. Z ochechule ta krátkost přímo vyzařuje. Čtyři krafoulínké slabiky, žertva to pro ty Lachy a Poláky. A což takhle - s prosbou o prominutí - připodělavání? Dvě krátké, čtyři dlouhé a přízvuk na té první - krátké. Přimichejme k tomu "ř" ještě "č" a shledáte, že připočürávání vaši australští přátelé vzdají již při šestašedesátém pokusu. Zcela určitě, i když jim pro usnadnění vypustíte to "ř" připo.

A teď jsme právě za řeči také dorazili k jednému z těch nenebezpečnějších tajů češtiny, k rozdílu mezi přízvukem a délkou. V jiných jazycích co délka co přízvuk. Ale kdepak v řiši naši milé rodné řeči. Tak se kouzli jinak. My jsme si nějak usmyslili dát přízvuk na první slabiku, takové to kovaříčkování má několik slabik dlouhých, ale přízvuk to slovo má na slabice první. To si čeština vzala prostě do hlavy, ne - ovšem do HLAVY, ale DOhlavy - že přízvuk bude na slabice první a basta fidi. Z krajiny pod Řípem a z přízvuku na první slabice nás nedostane ani spřežení dvoutisíc párů běloušů.

Přismahlé. Panáčkování. Papouškování. Ukolébavka. Přeshkolování. Anebo jen prostě kličkování. Vyzkoušejte tato slova na indoevropských obětech (Neindoevropané vůbec nebudou chápat o co jde) a zjistíte, že jen Slováci obstojí, za nimi budou pokulhávat, ale jen a jen pokulhávat Maďari, jinak svrab a bída. Jestliže jste tedy žili v představě, že "ř" činí češtinu češtinou, je načase se probudit z bludu. Věru ten náš poklad nejhlouběji zakopaný, střežený daleko účinněji než těch třiatřicet stříbrných střikaček, to je ten přízvuk a rozdíl mezi délkou a přízvukem. Mezi -mezi. Mládí - mladi. Slovnatý pán pan Inocenc Troubelík. Píti-píti. Povídání-po vydání. Dráha - drahá. A stovky, tisíce jiných. A teď bych vám rád něco pošeptal., jen špitnul. Víte, že tohle Češi většinou nevědí, že tuhle svoji nejspecializovanější specialitu neznají a vůbec si neuvědomují, že existuje? Jakže začíná ta česká verze písně Lady carnel - páni a paní.... Páni a paní, je konec klání a pisatel se vám klání. Panna Anna ptá se pána bude-li mu hrána hrana. Nemáme rádi když se nám radi. Ta že se táže, kde by byli vaši bez Váší?

B. Š.

Vlastimil Brodský ještě na stupínek vyleze.

Představovat herce Vlastimila Brodského našim čtenářům není asi nutné. Většina si ho pamatuje z filmů, televize a dnešní padesátníci jistě nezapomněli na Hajaju. Je nejen vynikající herec, ale i moudrý člověk, jak vysvítá z interviewu, který přetiskujeme.

Redakce

Pojmenování Bróda není nijak familiární, protože mu tak říká každý, kdo ho jen trochu pozná. Vlastimil Brodský (77, "ale napište, že se cítím na 130"), působí na své okolí tak, že má tendenci zjemňovat věci a děje. V jeho přítomnosti se prostě nemůže dít nic nepatřičného, a také máte nutkání bránit tohoto člověka před celým světem.

"Realita života je taková, že utíkám do hypotetických a fiktivních oblastí. Není toho moc, z čeho by člověk mohl mít radost," říká Vlastimil Brodský. V době, kdy jsme spolu mluvili poprvé, žil celý národ nadšením z našeho olympijského zlata v ledním hokeji.

"Můžu se domnívat daleko snáze u sportu než v jiných oborech - třeba v politice, že to, na co koukám je pravda. I když samozřejmě podmíněna mnoha okolnostmi. Přesto je to blíže skutečnosti než spousta jiných věcí, ve kterých já se špatně orientuji - dost možná proto, že jsem blbec. Také jak se má člověk orientovat v politickém dění, když třeba program politické strany mi nic neřekne. Ne proto, že by byl špatný, ale proto, že se nikdy nedodrží."

Je naprosto pochopitelné, že pan Brodský vidí a komentuje většinu dění v černých barvách, a současné v rámci jeho kometáře získáte růžový, optimistický pohled na věc. Jeho skepse nabíjí posluchače nebo čtenáře kladnou energii.

Jak vidíte jako člověk, který

propadl umění, techniku?

Mně se vědecko-technický vývoj zcela vymkl z oblasti mého chápání. Když jsem pásal na Valašsku kozy a letělo letadlo, no tak to byl za prvé dvouplošník, který se náhle vyhoupl za jedním kopcem a trvalo dalších 20 minut, než za druhým kopcem zmizel. A já byl u vytržení nad takovým technickým zázrakem a čuměl, čuměl. No a za těch dvacet minut jsem musel hledat kozy po lese, protože se zaběhly."

A z rodného Valašska jste se cestami osudu dostal tak daleko, že jste jedním z našich nejlepších herců...

Jakej já jsem herec, to je objektivně nezměřitelné. To je jen podvědomí, které vzniká v lidech, a také názor nějakého režiséra, který se náhodou jmenuje Podskalský, Schorm nebo Jasný, no a tak jsem pokládán za dobrého herce, ale možná, že vedle mě je spousta dobrých herců, kteří prostě neměli to štěstí. V tom jsou ty hvězdičky.

Hvězdičky?

Nevím přesně jak to s těma hvězdama je. Já na ně koukám....mám je opravdu rád. Hrozně mě povzbuzují ty dimenze - miliardy světelných let a všechny tyhle vzdálenosti, protože to je taková sebekontrola. On člověk nezpochybně a navíc zjistí, že proti těmto vzdálenostem jsou jeho problémy malicherný. A to je povzbudivý. Myslím, že věci náhod a příznivých konstelací hrají velkou roli."

Ty vás přivedly až na vrchol herecké slávy?

Dnes patřím do oblasti vážených, ale spíše by se dalo říct umírajících osobností. Já jsem legenda proto, že ostatní herecké legendy jsou dávno mrtví. To je jednoduché - být legenda. Prostě jsem se dochoval a ještě vylezu na stupínek. Kdyby se dožili talentovanější kolegové, tak by tam stáli oni.

Vy jste se ale k divadlu nedostal přímo jako herec.

Ne, já jsem tančil. Viděl jsem desetkrát všechny filmy Freda Astaira, a pak jsem na gymplu místo němčiny tajně nacvičoval krokové variace na záchodě. Tančil jsem po kavárnách a barech, aby rodiče nevěděli. Vydělával jsem tehdy 600 korun a to byly šileny peníze.

Vedl jste tedy dvojitý život?

Ano. Moje herectví začíná až u Františka Emila Buriána, který mě

obsadil do činoherní role, no a já to nějak odbreptal, že se mu to zalíbilo. Pak přišly další role a já nechal tancování. (Naštěstí, protože bych stejně žádnou partnerku neuzvedl do výšky!)

Když už jsme u těch partnerek....

Dvakrát jsem se oženil, ale mám pocit, že se to stalo nedopatřením. Těm ženám se mě prostě zželelo. Asi si říkaly: Tak tenhle člověk nemůže dlouho vydržet, odložím tu kremaci, když se o něj budu starat, on potřebuje mateřskou péči. Jsem typ absolutně manipulovatelný. Pořád něco dělám, protože vlastně nemám sílu nikoho odmítnout. Vždycky něco slibím, tamhle něco řeknu, tam se podívám, tam to zahájím...

Herectví není vaše jediná múza, také jste maloval...

Maloval jsem proto, že mým spolubydlicím - malířům schnuly štětce a vysychaly barvy, tak jsem je rozměloval...

To všechno stavíte jako souhru náhod, ale faktem je, že se vám spousta věcí doopravdy povedla.

Napřed jsem si myslel, že jediný, co se mi v životě trošku povedlo, by mohly být moje děti. Ale neodvažuji se tak soudit, protože neuvidím, jak se jim bude dařit po mé kremaci. To bych byl jako lidi, co se seberou v polovině představení a jdou domu s hotovým názorem. Leckdy celá hra nabývá na významu až v posledních několika vteřinách. Byl bych ale rád, kdyby moje děti mohly a měly důvěru v to, že bych mohl být spravedlivý. Měli bychom si vzájemně důvěřovat. I když děti se nedají poučit. Marek šel cestou partnerských vztahů, které, jak jsem měl ve svých šedesáti letech pocit, už byly zmapovány mnou. Ale zkušenost se sdělit nedá, protože tam fungují zase ty absolutní principy krásnejch, mladistvejch ideálů - naprostá čestnost a mravnost, kterou se s věkem nějak naučíme obházet, abychom z toho neuměli.

Když mluvíte o věku - co ve vašem hvězdami řízeném životě chybělo?

Strázně se mi stýská po Valašsku. Zoufale se mi stýská po přátelích, které tam mám. Naštěstí dokážu ještě uřídít auto a mohu za nimi pravidelně dojíždět. Teď už mě kvůli řidičáku pravidelně kontrolují doktoři, jestli vidím, slyším, ale pořád ještě ano. Když mi letos předávali

Cenu Thalie za celoživotní zásluhy, tak kdybych byl charakter, tak umřu na jevišti, to by moc dobře vypadalo, ale nějak to nevyšlo.

Milena Pekárková
(přetištěno - Blesk Magazin)

Já to nechápu. Jaký má smysl sypat sníh do špatně fungujících podniků?

Musím vás opravit, pane redaktore: Nejsem politickéj amatér, pouze se tím živím.

Obávám se, že je to nepostřizitelné, Boženko. Nikdo autorovi nedokáže špatný úmysl.

Jakápak neděle! Podle splátkového kalendáře máš už dvě hodiny zařezávat!

Není to tak zlé, inflace je sice vyšší, než jsem očekával, ale stromy u nás ještě pořád reálně rostou.

Obávám se, že některé tvůrčí skupiny by chtěly, abychom pracovali jako v kapitalismu, a bavili se jako za socialismu!

Problém to sice je, ale větší starost mí dětí vzrůstající počet nezaměstnaných velvyslanců.

Třetí pluk Jana Žižky z Trocnova u Domamoryč

Památce padlého velitele pluku
štábního kapitána Alexejevě

Po vítězné bitvě u Zborova vybojované našimi legionáři 2. července 1917, se ocitl třetí pluk legii v ožehavé situaci. Zatímco Čechoslováci chtěli bojovat, ruští vojáci kolem nich, rozleptaní bolševickou agitací se buď houfně vzdávali útočícím Němcům a Rakušanům, anebo zahazovali zbraně a prchali z fronty. Českoslovenští vojáci museli tedy zahájit ústup Ukrajinou přes Kijev na Ural, kde pak obsadili celou magistrálu přes Čeljabinsk a Bajkal až do Vladivostoku. Jejich anabáze, v níž se dostali nakonec do litých bojů s Rudou armádou, vlastně začínala na západní Ukrajině. Ke dvacátému výročí zborovské bitvy vyšla v Praze knížka vzpomínek pamětníků, z nichž jednu dnes otiskujeme.

Redakce

Po boji u Zborova byl 3. střelecký pluk Jana Žižky z Trocnova přemístěn z fronty do vesničky Nestěrovce nedaleko Jezerné, kde se měl zformovat a doplnit po utrpených ztrátách. Avšak již třetího dne, sotva byla dána do pořádku výzbroj a výstroj, zavolał mne velitel čs. brigády plukovník Mamontov zároveň s ostatními veliteli rot a představil nám nového velitele pluku Alexejeva, syna známého ruského vojevůdce generála Alexejeva. Zároveň bylo odtroubeno na poplach a náš velitel dostal rozkaz okamžitě se odebrat s plukem do vesnice Lysé Jámy, k frontě.

Celý pluk měl po bitvě u Zborova několik set mužů, byla to hrstka lidí nedostatečně oblečených a vyzbrojených. Rozbité části oděvu byly rychle upraveny, hlavně boty a prádlo doplněny z kořisti u Zborova. Kulometů i nábojů bylo málo. Po několika krátkých a úsečných povelích se pluk připravil k pochodu. Neužili jsme si tedy dlouho klidného prostředí. V naprosté kázni a za zpěvu jsme došli do městečka. Jak rozdílný pohled od našeho posledního pochodu. Tehdy bylo všude plno vojska, obozu, obrněných aut a děl. Všeobecný jásot doprovázel náš nástup. Nyní jsme viděli pobořená stavení, kouř a dým a hloučky rozedraných zemljáků, drancujících, co se dalo. Někteří seděli u ohně a s posměchem doprovázeli náš ukázněný pochod. Zpráva o našem příchodu se roznesla městečkem. "Vot Čechy idut na front", znělo všude a drancování rázem přestalo. Pomohla k tomu i rána pažbou i nějaké to kopnutí. Pořádek byl zjednan. Však nám také civilní obyvatelé děkovali.

Za Jezernou jsme potkávali vojáky, se všech stran se vracející v nepořádku z fronty. "Nadojelo bojovat - chočem mir", volali, ale přesto se nám podařilo obrátit několik skupin a hnát zbabělce na frontu. Nenadlouho, jenom do večera.

Bližme se k cíli, k vesnici Lysé Jámy. Tu proti nám jede tryskem artilerie. Na dotaz neodpovídají. Ještě bliž u vesnice potkáváme několik spřežení s těžkými děly. Od nich jsme se dozvěděli příčinu uprku. Zemljáci utekli z pozic, nechali vše na

místě a pospíchají domů. Tam prý je jejich hlavní nepřítel, jím že zemi chvatit. Ať si Austrijáci seberou co chtějí, jen ať už je mir. A těžká děla s rachotem se vzdalují.

Prošli jsme vesnicí a před námi se vypíná vyvýšenina. Štábní kapitán Alexejev zastavuje pluk a volá nás, velitele rot. V tu chvíli přijíždí rota kozáků a zastavuje se u nás. Jejich velitel nám sděluje, že na tomto kopci ještě dnes ráno byla ruská fronta, která se jakž takž držela. Pak Němci po krátkém bombardování podnikli útok a zemljáci se jim bez boje vzdali. Co se nevzdalo, to uteklo. A Němci teď postupují dál za Jezernou. Po tomto sdělení se pluk rozvinuje ve střelecký řetěz, na jehož křídlech zůstávají kozáci, a postupuje proti Němcům. Jejich nástup se nám podařilo zastavit, ale ústup prchajících ruských částí jsme zastavit nemohli.

Zatím se stmívalo. Přijíždí posel od plukovníka Mamontova s rozkazem, že se pluk má stahovat do vesnice Domamoryč. Vydali jsme se znovu na místo a v noci jsme tam dorazili. Cestou nás doprovázely výbuchy granátů. Ohnivé sloupy před námi dokazovali, že Rusové vyhazovali do povětří vojenská skladiště v Jezerné a okolí, jakož i klenuti silničních mostů. Ústup ruských demoralizovaných armád byl všeobecný.

Za tohoto příšerného divadla vstupuje 3. pluk do Domamoryč, kde je očekáván svým bývalým velitelem plukovníkem Mamontovem, který v těžké době, která u pluku nastala, chtěl být se svými vojáky. Mužstvo je ubytováno v opuštěných chalupách, důstojníci s velitelem pluku nocují u popa. Všechno v jedné světnici, matně osvětlené svíčkami. Jsme zamklí, není ani chuti k jídlu. Zpytavě hledíme na plukovníka Mamontova, který mlčí. Jeho hezký obličej je změněn starostmi. Dosud vždy v nejtěžších chvílích dovedl dodat odvahy, povznést náladu a touto svojí vlastností se stal nezapomenutelným. Proto je mlčení tak tíživé. Konečně promluvil, ale nebyl to hlas velitele, to byl nářek člověka. "Nešťastná mátuška Rosija", zasténal, jako by předvídal i svůj nešťastný konec. Okamžitě se ale ovládl, rozložil mapu příštího bojiště a živě nám vykládal situaci. Dle sdělení štábu mají být ruské posice tam a tam. Ale při nastalé demoralizaci asi v těch místech nebudou. Teď v noci těžko se přesvědčíte, ale ráno se vyšlou rozvědky a pozná se situace. Jediná rada by byl dobrý spánek, který by nahradil útrapy dnešního dne.

Odcházím s ostatními důstojníky, každý ke své rotě. Byla teplá noc a v každé chatě bylo světlo. Zmých vojáků zatím nikdo nespál. Někteří hovoří, jiní píš, čtou a jak procházím kolem, cítím jejich pronikavý pohled, avšak strachu v něm nebylo. "Však než mne dostanou, to jich ještě pár složím, na Austrijáky vždycky stačím. Jen aby to ruští bagání nám nepřekáželi", to bylo moto všech. Obešel jsem vesnici, přehlédl stráž a konečně před sítáním únavou usnul.

Nedlouho potom nás probouzí polnice a hlásí sraz pluku. Velitelé rot stojí u svých částí a pluk svým seřazením dělá dojem přehlídky. Přichází velitel pluku štábní kapitán Alexejev a zdraví nás poprvé, a bohužel naposled. "Nazdar!" Nadšené "Zdar" mu odpovídá. Potom se k nám obrací velitel brigády a zdraví náš pluk. Praporčík se stráží přináší plukovní prapor, jehož červený kalich se jasně odráží od černého pozadí. Slunce vychází. Pluk stojí v pozoru. Plukovník Mamontov snímá furážku a začíná naši hymnu. Mžíkem letí furážky dolů a s celým srdcem a celou duší zpíváme s ním. V té písni byla přísaha

nás všech a odhodlání bojovat pro vlast do posledního dechu. Byl to velebný okamžik.

Hymna dozněla, furážky na hlavě a povel "kupředu". Rozvědčici už opustili vesnici, pluk se ubírá za nimi. Dle hlášení ruské divize má být linie před námi obsazena Rusy. Neušli jsme však daleko a viděli vracející se hlídku, mávající bílým šátkem. Touto lstí se zachránila před nepřátelskou palbou, když zjistila, že před námi jsou místo Rusů Němci. V tom již rachot kulometů potvrzuje jejich sdělení.

Pluk zaujímá postavení před vesnicí, zakopává se a opětuje palbu. Plukovník Mamontov se snaží získat spojení s Rusy jízdními hlídkami na pravém i levém křídle, ale nadarmo. 3. pluk zde stojí před Domamoryčem jako ostrov, sám. Rusové většinou utekli. Nepřátelská palba zesiluje. Začíná i ostřelování artilerie. Za námi však nikdo. Opětuje palbu zřejmě s dobrým výsledkem, nutíme tím nepřítele, aby se také zakopal. Naše posice na návrší nám umožňuje široký výhled.

Na okamžik je ticho, obě strany se pilně zakopávají. Rakušané jsou ve výhodě, mají dělostřelectvo, které se do nás zastřeluje, zesiluje palbu a působí nám ztráty. Napravo od nás vidíme kolony rakouských vojsk i s trémem, jak pochodují silnicí od Jezerné na Tarnopol. Naše kulomety je začínají ostřelovat a tím se jejich pochod zpomaluje. Formují se v řetězy a postupují proti nám. Kapitán Alexějev mění rozkazem frontu. Moje 4. rota zaujímá postavení proti postupujícímu nepříteli na pravém boku. Po chvatném zakopání přidělenými kulomety nutím nepřítele k zastavení. Situace se zdá na chvíli zachráněna jak na pravém křídle, tak i ve středu. Nemáme ale artilerii, která by nás podporovala, kdežto Němci nás začínají hustě ostřelovat granáty i šrapnely.

Raněných přibývá. Situaci na levém křídle neznám. Plukovník Mamontov se všemožně snaží získat podporu ruské pěchoty i dělostřelectva. Bohužel zcela bez výsledku. Jsme v křížovém ohni zprava i zleva. Ztrát je na tak nepatrný stav pluku hodně. V této situaci dotávám rozkaz ustoupit za řeku, kde prý mají Rusové silné pozice. Ustupovat máme od levého křídla, takže moje rota má celý ústup krytí. Několika rotám se skutečně podařilo za nepřetržitého boje ustoupit za řeku. Štabní kapitán Alexejev, který ústup řídí, je však před vesnicí zasažen šrapnelem a padá mrtev. Byl našim velitelem necelé dva dny. Zpráva o jeho smrti se rychle rozšířila: "Padl nám velitel pluku."

Ujmám se velení jako nejstarší důstojník, situace je bidná. Nedostává se nám nábojů, jsme obklíčeni ze všech stran. Jediný ústup je možný hlubokým úvozem k řece. Předem ale nutno mrtvého velitele důstojně pochovat. Rozkazují stahovati se za vesnici do úvozu, muž po muži, a mrtvé tělo vzít s sebou. Nepřátelská palba vzrůstá, kulomety a šrapnely zle řádí. Ústup se sice daří, ale mrtvý velitel se svými zabítymi nosiči zůstal za námi.

Raněných přibývá. Nedostává se obvazů. Dávám své obvazy k dispozici. Sanitní pomoc žádná. Lehčí ranění jdou s námi, těžce raněné odnášíme, a stále jsme bez posily. V tom mi bleskne hlavou Plukovník Mamontov je již za Seretem, ten nás zde nenechá. Právě v tu chvíli přijíždí posel s rozkazem, že poručík Vlasák přejímá velení 3. pluku Jana Žižky z Trocnova po kapitánu Alexejevovi - tím jsem se stal velitelem 3. pluku jako první Čech. Dál nám přichází na pomoc věhlasná petrovská brigáda, již mám předat pozice a stahovat se s plukem za řeku.

A již je možné spatřit mohutné mraky blížícího se vojska, jež rozvinuté v řetězy se zdá nedohledné. Vlna ruské části se za vlnou valí kupředu a mezi nimi se odráží petrovská brigáda, jež vojáci převyšují vzrůstem ostatní a jsou i znamenitě vyzbrojeni. Rachot kulometů je ohlušující. Je to nezadržitelný proud, který se strhujícím "urá" dává novou naději na vítězství. A my tu čekáme, hrdí na to, že se budeme moci zařadit po bok věhlasné petrovské armády. Najednou v celém tom jednotném proudu jakási změna. Střední řady místo boje odhazují zbraně, mávají šátky a vzdávají se nepříteli. I ti za nimi jsou strženi jejich strachem a i petrovská brigáda je, bez ohledu na svoji pověst zachvácená panikou. A byl to hrůzný pohled pro nás Čechy vidět, jak se odhazují zbraně, opouštějí kulomety, vypřahají koně, aby bylo možno rychle utéci, ale většina této ohromné armády se obrátila a jako moře těl v šíleném zmatku se hnala zpět. Pěchota, artilerie, oboz, jeden přes druhého.

V této chvíli všeobecného zděšení jsem byl u velitele petrovské brigády s některými svými důstojníky pro rozkazy. Snažili jsme se všemožně tuto lavinu zastavit, ale marně. Ruský pop nám s křížem pomáhal v překonání zbabělosti prcháících, ale marně. Náhle se ozval pronikavý výkřik: "Germanskaja kavaleria - spas sa, kto možeš". Tento výkřik zkázu dovršil.

Můj 3. pluk, stažený u vesnice, toto vše pozoruje a v nastalém zmatku doplňuje zásoby střeliva, sbírá odhozené zbraně, zabírá opuštěné kulomety. Je znovu znamenitě vyzbrojen. Jeho nálada tím ohromně stoupla. Mám sice rozkaz k ústupu, ale my Češi máme svou čest a ta nám káže jednat jinak. Stydíme se do hlouby duše ustupovati s touto demoralizovanou masou. Stojíme tu v pořádku jako hradba, s pevným odhodláním bránit se do posledního dechu. Dávám rozkaz k protiútokům. Rozvinujeme se v širokou útočnou vlnu a s hromovým českým "hurá" postupujeme proti nepříteli. Náš příklad dělá divy. Ruští důstojníci se k nám přidávají, sbírají odhozené zbraně a jako prostí vojáci jdou s námi. Ba i zemljáci jsou strženi našim útokem a řadí se mezi nás. Zabíráme Domamoryče, odrážíme útok německé kavalerie, jež tryskem ujíždí se ztrátami. Německá děla do nás pálí, granáty nám vybuchují u nohou, postupujeme však nezadržitelně a obracíme nepřítele k ústupu. Naše kulomety působí spoušť v jeho řadách. Zabíráme původní pozice, jež tvoří předmostí a chráníme tím přechod přes řeku. Celý ruský oboz a tím i artilerii zachraňujeme před zajetím. V předvečer ustupujeme za řeku. Jsme poslední.

U přechodu, na střeše spáleného stavení, stojí ruský generál, který vše pozoroval. Když jdeme kolem, sestupuje a ptá se, kdo jsme. Hlásím: "Čechy." Přistupuje ke mně a tiskne mi ruku se slovy: "Spasibo vam, molodci" - a v očích má slzy vděku.

Přešli jsme řeku po vykonané povinnosti.

Major v záloze Vilém Ludvík Vlasák

SPORT

Australský lední hokej. - jeli pro zlata, dovezli stříbro

Světové mistrovství skupiny D se konalo v Jižní Africe za účasti týmů Jižní Afriky, Izraele, Řecka, Belgie, Bulharska, Nového Zélandu, Turecka a Austrálie.

S novým kanadským trenérem, psychologem Laveringem a koučem Čechem Robertem Spálenkou se australský tým vydal na cestu za zlatem do Pretorie. Pět hráčů českého původu - Boháček, Benický, Hora, Klima a brankář Sedlák, tvořilo 25% týmu, který se na mistrovství připravoval v Čechách, ve Slaném. Zde hráli proti českým mužstvům. Byli se rovněž podívat na ligové utkání Sparty.

Australané skončili ve své skupině druhí po remíze s Bulharskem. V prodloužení dostali gól. V prvním finálovém utkání porazili tým Izraele, který vlastně tvořili ruští hokejisté, oblečení do dresu země, kde nyní žijí. Z hlediště se často ozývalo: "Molodci, rebjata, chorošo", a oni skutečně hráli výborně. Vítězství dalo Austrálii reálnou šanci na uskutečnění zlatého snu. Ve finale proti nim nastoupilo družstvo Belgie, které až dosud nepodařilo v turnaji dobrý výkon. Nejdůležitější, poslední zápas se však nevyvíjel podle očekávání. Zcela nevysvětlitelné postavení druhého brankáře hned na začátku hry a nesmyslné vyloučení tří hráčů v prvních pěti minutách, zcela proti dohodnuté taktice - nenechat se vyloučit za žádnou cenu - znamenalo inkasování tří gólů. Výměna brankáře však již nepostavila zlomené mužstvo na nohy. Po změně stavu na 3 : 1 to sice chvíli vypadalo, že se mužstvo chytilo, ale další branky do australské sítě vzaly všechnu naději. Utkání skončilo 6 : 1. A tak Bulhaři, kteří se hrou vyrovnali Australanům si odvezli zlato. Břemeno zlata i možného postupu do skupiny "C" a tím i účast do olympiády patrně zatížilo hráče natolik, že hráli nervózně a prohráli nejdůležitější utkání. Přesto však je stříbro úspěch.

J. Hora

Dobrá rada nad zlato

Bolí vás hlava ?

Hormonální změny v těle, neklidný spánek, stres - to vše může způsobit bolesti hlavy. Je-li vaše bolest primární, potom místo nekonečné konzumace nejrůznějších léků, zkuste změnit životní styl.

V mnoha případech bolí hlava z důvodu omezení pohyblivosti týlu nebo vybočení prvního krčního obrátle, říkájí lékaři. Dá se to zjistit speciálním rentgenovým vyšetřením. Ke zlepšení stavu doporučují teplou sprchu - proud vody pouštět ze stran na šíji. Bolesti hlavy se také většinou zbavíte, když si odpočínáte a pořádně se napijete vody nebo minerálky. Kvůli nedostatku kyslíku spěte při otevřeném okně. Na utišení bolesti je vhodný aspirin.

Neohláďte dlouho.

Pokud právě proděláváte vaši dietu, nezapomeňte si vzít mezi jídlem nějakou maličkost (ovoce). Kdo nejlépe než šest hodin, začne ho bolet hlava, protože má nízkou hladinu krevního cukru. Nízká hladina krevního cukru může být také původcem ranních bolestí hlavy. Jednou z příčin nepříjemných potíží může být i dehydrace. V jídelníčku by neměla chybět jídla bohatá na vitamín E (avocado), vitamín B a rostlinné oleje.

Na kávu zapomeňte

Omezení kofeinu může výrazně pomoci, protože tato látka ovlivňuje přísun krve do mozku. Lékaři doporučují nepít více než tři malé šálky kávy nebo čaje denně. K příčinám bolesti hlavy patří i alergie na jídlo a na některé přísady (například na fermentovanou soju používanou v čínské kuchyni, či některá umělá sladidla). Také kocovina, špatné držení těla, menstruace, bolesti zubů, řízení auta na dlouhé vzdálenosti či namáhání očí. Pokud bolesti přetrvávají, vyhledejte lékaře, protože mohou být příznakem celé řady nemocí.

Miluše Vrtílková

BUFET BLÍZKO UMĚNÍ

Oldřich Dudek

Kreslíř - humorista a spisovatel
Oldřich Dudek se narodil v roce 1946 v Praze. K prvnímu vydání své knížky napsal:

"Když se ohlédnou za svým dosavadním životem a spokojeně si zamnu ruce, vidím, že moji cestu tímto slzavým údolím řídilo několik průvodců různého temperamentu a smyslu pro situace. Bylo to dětství, o které jsem brzy přišel, bylo to stáří, kterého jsem se začal velmi brzo bát, a byl to alkohol, který mne neopouštěl, i když jsem mu to občas výslovně nafizoval. A samozřejmě - bylo to umění, přátelé, slečny a manželství. Prošel jsem tímto lunaparkem bytí, abych krátce před svými trdomyslně rozjásanými padesátými prvními narozeninami sestavil ze svých zážitků a prožitků tuto knížku. Budu rád když vás alespoň trochu pobaví.

Oldřich Dudek.

PŮLNOČNÍ POVÍDKA

Den je kolotočem bláznů, noc kamenem mudrců. Ve dne lidé oblékají svým mozgům šaty pro veřejnost, v noci chodí nazi pod hvězdami. V noci je každý člověk krásný. A každá noc je ústím do hlubokého temného lesa, kde postavy loutkového divadla našeho dětství lákají do tisíců příhod.

Někdy se v tom lese zapomenem a jdeme ránem mezi spolumravenci a stačí jediný pohled na syrovou předjarní oblohu, jediné zakrákání havrana v parku a něco nás v duši zabolí. Něco nás táhne jinam. Má TO zvuk varhan i houslí, voní TO buchtami a nesouhlasí TO, ale ani nepomáhá. Vlastně - trochu přece. Přináší nám TO noc...

Noc má nejbližší k člověku a člověk v noci přemýšlí o svých člověčích vítězstvích a porážkách.

Jednou ve čtvrtek kolem půlnoci se u mé postele objevil kluk. Asi tak deset let mladý. Modré oči, hnědá tepláková souprava, vytahaná a plandavá, na kolenou záplaty jak spálený koláč. Ten kluk se ušklíbl a povídá:

"Tak ses mi nějak nepovedl"

"Che!" zasmál jsem se. "Já tobě, jo? Kdo jsi, šmudlo?"

"Já jsem ty. Kus tvého dětství!"

Náhle jsem viděl naši rozkvetlou zahradu, důlek na kuličky a peřiny vyložené v oknech. Slyšel jsem klavír, který se probrnkával z hořejšího patra. "Opravdu!" vyhrkl jsem. "No nazdar! Co to máš na nohou za bagančata?"

"Křusky," řekl kluk.

"Vzpomínáš, jak nám švec v ulici podrážel boty malýma podkúvkama?"

"...nebo jak jsme chodili na hřbitov pro prázdné kališky od svíček! Aha!... A kdo chodil tajně kouřit za hřbitovní zeď lily?"

"Ty!" řekl kluk.

"A kdo věřil Pepkovi Staňkovi, že když byl s tátou na procházce v polích, letělo tam letadlo tak nízko, že táta vyskočil, chytil se éra za zadní křídlo a kus s ním popoletěl? A kdo se hádal, že parašutisté nosejí červenou rádiovku s anténou?"

"TY věříš větším blbostem!" řeklo dětství. "A vůbec - jak to, že nejsi cestovatelem? Jak to, že neobjevuješ světy?" "Jsem ženatý," koktal jsem. "Dovolenou mám jen tři neděle... spoustu práce..."

"To jsem se dočkal," řekl kluk. "A co lezeš před tím Bublínou po čtyřech?"

"Pssst!" zašeptal jsem polekaně. "To je kolega ze zaměstnání. Má moc peněz a taky styky!"

"Tarzáne," řeklo dítě, "budeme se muset definitivně rozloučit! Máš klobouk, aktovčičku a tik v oku, aby tě někdo nepředběhl v postupu! Myslíš, že jsi osa světa a přitom jsi se stal jednou ze slepic v kurníku!"

Jaké má to dítě krásné přirovnání, pomyslel jsem si, no není divu, vždyť jsem po něm.

"Chápu, co ty nemůžeš pochopit," řekl jsem dojatě. "Podej mi alespoň ruku!"

"My dva se nikdy nedotkneme! Leda by ses stal cestovatelem, nebo cestářem a nebo řidičem..."

"Blázníš?" hekl jsem. "Vždyť mám maturitu!"

Venku někdo zapískal.

"To jsou kluci. Jdeme hrát čutes!" vykřiklo dítě. "Ahoj! Jdu zpátky! Je rozhodně lepší přemýšlet čím budu, než to vidět!"

"To jako myslíš povolání?" zavolal jsem. "To jako myslím vůbec!" ozvalo se z dálky.

Probudil jsem se do syrového

rána, kdy nás v duši něco zabolí. Uminul jsem si, že se změní. Do úřadu jsem šel rovným krokem a hned jsem vykonal první velký čin - namočil jsem Bublínovi propisovačku do inkoustu a řekl mu do jeho malých očíček, co si o něm myslím! Chytil mě pod krkem a začal se mnou cloumat...

Vyjeveně jsem se na posteli posadil. Teprve teď bylo ráno. Teprve teď jsem byl vzhůru. "Fuj," oddychl jsem si a rychle postavil čajovou konvici na sporák.

RANNÍ BUBNOVÉ SÓLO

Tramvaj, půl šesté ráno. Ta samá tramvaj, to samé půl šesté ráno, ten samý den.

Obličej má podobu měsíce ve všech fázích - dokonce mají od řinčení tramvaje měsíční strnulost. Ti lidé jsou někde hrozně daleko a jejich oči hledí tím strnulým pohledem, jakým se na nás dívají portréty šlechticů z potemnělých obrazů starých mistrů... Šlechtici jsou duši ještě v pyžamu,

Vpředu rozkolébané tramvaje však jeden člověk v klobouku odmítl svůj pohled a ze zorníček vylezlo jeho celé překvapené. Ja tak, jako lezou šnekovi oči na štopkách. Chvilu tak kouká na svého souseda, lépe řečeno přimačkance, dívá se na přimačkanecův profil a pak se nesměle zeptá: "Promiňte, pomáhá to?"

Přimačkanec se překvapeně otočil. V ústech měl dudlík, kterým vyděšeně zadudlal. Okamžitě i on odmítl pohled, dudlíka vytrhl z úst a rychle ho schoval do kapsy.

"Já myslel, že je to nějaká nová metoda, jak se odnaučit kouřit," povídá všímavý člověk.

"Ježišmarjá," řekl přimačkanec, "já vám moc děkuju... to nemůžete pochopit. Ráno, děti, manželka, všechno to vstává, šlapeme po sobě, řverme na sebe... Mám tři malé děti, pane. To nemůžete pochopit. Pohybujeme se a vlastně pořád spíme... Dneska mi žena dala dudlíka a klukovi v postýlce asi pusku na cestu do práce. Rostou mu zuby. Chápete?"

"A jeje," řekl rozšavně ten všímavý, "to se moc nevyspíte. Ale nemyslete, já to mám to samý."

"Taky zoubky?"

"To ne," řekl všímavý, "holka už

zuby má, ale v noci, pane, řve a přes den spí! A pak mám ještě kluka, chodí do druhý třídy. A už má otázky. To samý. Ráno, manželka, děti, všechno to vstává... no přesně jak jste povídal!"

"Ráno je člověk úplně praštěnej," řekl přimačkanec dutým hlasem a zivl.

"Úplně praštěný," řekl ten všímavý.

"A pak člověk vyleze mezi lidi a vypadá jako blbec," řekl přimačkanec drsným hlasem, ve kterém však byl cítit vztek jako kapky citronu v čaji.

"Ale," usmál se ten všímavý člověk, "dyť je to všude stejný."

Tramvaj přibrzdila a všímavý člověk se otočil a dral se k východu. Na zádech měl žlutou školní aktovku s červenými odrazovými skličkami v podobě kočičích hlav.

(ukázka z knížky O. Dudka
"Bufet blízko umění".)

„Ježišmarjá, já jsem vůl!“

Křížovka

Ovidius: Hltavý čas tedy hubí jak nás, tak... (viz tajenka)

POMŮCKA ISA	KOLEM	CHARAKTE- RISTIKA	JANINSKÝ PÁSA	PŘEDLOŽKA	VÝZKUMY VĚREJNÉHO MŮJENÍ	ZNÍČEN NAJETÍM	○	SYMETRIÁLY	SLABIKA SMICHU	TATARSKÝ NÁCELNÍK	ČERT	JMÉNO ŠPANELSKÉ EXTRAKTOVY	TMEL
ZTRATIT LISTI	O	P	A	D	A	T	MEDOPALEK	O	H	A	R	E	K
PRŮUD VOZIDEL	K	O	L	O	N	A	JEDOVATÉ HRIBY POUŽIT JAKO POKRM	S	A	T	A	N	Y
PRIMÁT	O	P	I	ZÁKRSLY VLÁŠENKA			S	Y	MONGOL PASTEVOČI AFRICANÉ	A	R	A	T
RÍMSKÝ ST	L	I	OHVALOZPFV (zast.) MASTEK				N	BEDUINSKÝ PLÁŠT DOMOV		M	A	JMÉNO (dal.)	OHRAZENÝ LES
TAJENKA	O	S	T				M	V		A	U		O
○	DOBRY NÁPOJ	POLNÍ MIRY RUSKÁ REKA	A	R	Y	SVLACEČ (nulec.) ČÍSLOVKA	S	L		N	PŘEDLOŽKA SPZ OPAVY		B
DRUH JELENA	M	I	L		PLATENÉ PŘÍSTŘEŠÍ IN. FOTO PANENKY	S	T	A	N	ZN. PRAC PRAŠKU ANGLUICKY „NEBO“	O		O
OTĚSAT	O	S	E	K	A	T	FOTBALOVÝ OBRÁNCE	S		O			R
PAPOUŠEK SOVI	K	A	K	A	D	O	ALBÁNSKÁ METROPOL	T	I	R	A	N	A

	ambaláž	jesní zvře	náčel	bělovaská kyselka	osobní zájmeno		osířel	příbuzná	tuší
expozice	O	S	B	I	T	osobní zájmeno	O	N	O
čelíst	B	R	A	B	A	část hmyzu nikená lahem	S	E	T
ženské jméno	A	N	N	A	druhý kvě- tina TAJENKY	T	A	T	X
harmonie	L	A	D	rozpásaná na kusy kostní hlavy	N	A	M	E	L
	sedmá velmoc	3. ČÁST TAJENKY anglicky	Y	L	M	E	R	I	
muž pře- nášející myšlenky na dálku	T	E	T	E	P	A	T	přízvěrné	rodě
řinská čtyřka	I	V	číslo list karosérie	B	O	N	SPZ Němci číslo třída		O
úder sekerou	S	E	K	neuměle pohovka	M	A	T	A	T
potají	K	R	A	N	E	leč dřevem zn. osma	L		E
	žáci nástroj	hupák opice gibbon				O			C
1. ČÁST TAJENKY	S					S	otázka př. sázec	chem. zn. křemík	
oráč (zastar.)	R					šichový organ	N	O	S
domácí práce	P					zrak	O	C	I

HABER - PILOT
Pty Limited
PRODUCTION

AUSTRALSKÉ LISTY

Vydává: **HABER - PILOT** Pty Limited

A.C.N. 002 830 613

7 Boonah Street

WENTWORTHVILLE

NSW 2145

Tel. (02) 9636 1873

Fax. (02) 9631 2024

Vedoucí redaktorka:

Jana Haberová a redakční kruh

Názory redakce se nemusí ztotožňovat s obsahem příspěvků.
Časopis vychází jednou za dva měsíce.

ADVOKATNI KANCELAR HYMANS SOLICITORS

We provide a full range of professional legal advice,
We are prompt, efficient and have a genuine interest in the
welfare of our clients.

* Family Law	* Conveyancing (fixed prices)
* Wills and Probates	* Business / Company Law
* Workers' Compensation	* Personal Injury
* Hearing Loss	* Criminal Law

FIRST CONFERENCE FREE

Česky mluvící právnička - Petra Morávek BEc.LLB.

Suite 31, 3rd Floor Phone: (03) 9793 7676

88-90 Walker St, Fax: (03) 9793 7585

Dandenong 3175 Mobil: 019 420 738

Office also at 450 William St, Melbourne, 3003

- by appointment only

NEW AGAIN

PTY LTD

Opravy karoserie, nový lak, vnější i
vnitřní úpravy, odstranění rezu, všechny
modely a druhy aut.

BODY REPAIRS

7 b PERAK St. MONA VALE
telefon: (02) 9999 2595

Zveme vás na nezapomenutelnou dovolenou MAGNETIC ISLAND

Ostrov věčného léta, romantických zálivů, zlatých pláží a kokosových palm, je
osm kilometrů od Townsville v severním Queenslandu. Má rozlohu 52 kilometrů
a je z větší části národním parkem. Ostrov má všechny služby města, obchody, 15
výborných restaurací, 4 turistické resorty, golfové a tenisové kurty, plachetnice,
procházky panenskou přírodou. Je zde zábava pro dospělé i pro děti.

Nabízíme moderní, kompletně vybavené dvoulůžnicové (pro 5 osob) a jednolůžnicové
(pro 3 osoby) byty na pláži Nelly Bay s nádherným výhledem na moře. Na požádání
zašleme fotografie a další informace. Navštivte nás a my vám promítneme video.

Týdenní pronájem - \$290. - za jednolůžnicový byt.

Beachside Palms Holiday Units

Frank Baychek

7 Wilberforce Ave, Rose Bay, NSW 2029, tel (02) 9371 9164

Pohled z okna bytu.

**Stěhování nábytku,
mezistátní - zámoří.**

Brisbane, Melbourne - týdně
Nth QLD, SA & WA - čtrnáctidenně.

(02) 9365 5535

Bezplatné porady.

Bezpečné a odborné uskladnění.

fax (02) 9365 5304

1a Palmerson Grv. (roh Atherton Rd) OAKLEIGH 3166

Tel: (03) 9564 7679 Fax: (03) 9564 7752

AH: (03) 9801 2796 Mob: 041 201 6556

Lic. No. 31446

ZAŘÍDÍME:

*Vaše cesty do celého světa.
Návštěvy z České i Slovenské republiky.
Cesty kolem světa. Ubytování, půjčování aut.
EURORAIL - vlakem po Evropě.
Cesty lodí, autobusové zájezdy.
Cestování po Austrálii a další.*

SUSTEK

LUST NOMINEES P/L TRADING
AS PAINT SPOT

DISTRIBUTORS OF PAINT
AND PAINTERS' SUPPLIES

Ph: 9557 4109, 9557 2863

Fax: 9557 4924

378 Centre Rd, Bentleigh 3204

BENTLEIGH PAINT SPOT

**Chcete vymalovat dům,
zkrášlit byt?
Využijte služeb české firmy,
která nabízí všechny služby
pro malíře,
spolu s radou odborníků.**

volejte: 03 9557 4109, 03 9557 2863

APPLIED COMPUTER SYSTEMS (Australia)

Nabízí systém vytvořený zvlášť pro vás! (viz obal)

MULTIMEDIA

Capture video in real-time to your hard disk. Editing with special effects and sound. Playback under Windows in true colours. Full motion CD video playback

TV-VIDEO

Live TV on your PC. Capture single frame at 320 x 240. Tiffing or photo retouching. Full motion sequencer. Record to tape in S-VHS quality.

VIDEO-PRO

Linear or nonlinear editing. Quality of output up to Betacam. Time code for single frame accuracy. Adjustable compression digital recording.

CZECH

AIRLINES

FLY OK FLY ČSA

**POHODLNÁ CESTA DO
PRAHY A EVROPY**

S VÝBORNÝM SPOJENÍM Z BANGKOKU

Kontaktujte naše cestovní kanceláře nebo přímo:

**CZECH
AIRLINES**

Suite 809, AUSTRALIA SQUARE TOWER, SYDNEY
P.O. BOX H110, AUSTRALIA SQUARE, NSW 2000

TELEPHONE: 9247 6196 FACSIMILE: 9232 1713